

באר בשדה

גליון תורני מבית המדרש דקהל שטפנשט • מהנעשה ונשמע במוסדות שטפנשט

באר חפרה שרים

ילקוט מתורת רבותינו הקדושים זיע"א בפרשת השבוע

שנה י'

גליון מס' 478

פרשת כי תשא פורים המשולש ה'תשפ"ה

בית הנסות למוהר ולתפילה שטפנשט
כולל אברכים לעיון - לפנ"צ
כולל אברכים לזוהר - אה"צ
רחוב מורש"ל 13 בני ברק

תלמוד תורה
"תורת אמת" שטפנשט
ני הולדים
כתובת הת"ת
מכנה השבוע קטנה כולל הסודית
הד"ר צ'א אה"צ

בית הנסות
בית שטפנשט - נעתיים
בקרוב הצדיק משטפנשט
רחוב הכ"ס - נעתיים
כולל אברכים * בית נפת"ל מדרשה
* מרכז מתנדבים לנעקים

הנסות אורחים ואש"ל ברומניה
לקטניות ויודים - בדימונה מראש
מתחם קבר האדמו"ר הראשון משטפנשט
רח' אליזבטה 2 שבי פאקורד אישי - רומניה

מקוה טהרה
מפעל קמחא דפסחא
וקמחא דשבתא
עוד וסיוע לשיטפיות ברכות בימי
החגים וסמכות תשעה.

אור מתורתו
שיעורי תורה ברחבי הארץ נוסף חיזוק
ועזרי יחודות לעם בשבועות, בהשתתפות
גדולי המשגיחים ומכובדי הרבנים

הספריה התורנית ומזיואן
להצגות יהדות רומניה
והכרטיסים שטפנשט.

מוני תורני
"תורת אמת" שטפנשט
להוצאת כתבי רבותינו הקדושים
לבית שטפנשט - רחובי - והכרטיס הפנימי.

מפעל האנטיקומדיה
החבני רומניה

מספרי המגזין בית הלשון
במשדרי המוסדות:

- אמנות אמת - שטפנשט
- ריוץ - ריוץ
- ספרות כלים - ניסן
- עלי ובה
- ח"ב עניני ברות מילה,
- ח"ב עניני חלאקה,
- ח"ב עניני ישראלי ומשנה מאין.
- ח"ב עניני פרוץ רבין וקמיותו לשיטת הילד
- ח"ב עניני - פריזי חלמוד
- גבור של שיטה - ננוני שטפנשט עתיקים
- אילום עם שני דיסקים

יז"ל על ידיו מבין
"תורת אמת שטפנשט"
הצטרפו לקבלת הגליון כל שבוע
בדוא"ר: 7172759@gmail.com
טלפון: 03-579-03-03
פקס: 03-616-5110

ראש ב"ו - 'כי תשא'
ראשם ששיגו יותר
וילכו תמיד ממדרגה
למדרגה 'ונתנו איש
כפר נפשו לה' כי
בכל יום צריך
כפרה על עבודת
יום האתמול.

(צמח דוד, מהרה"ק
רבי דוד מדינוב זי"ע)

**ע"י תשובה
ותיקון
המעשים
נפדית
השכינה
מצערה**

פי תשא את ראש בני ישראל
לפקדיהם ונתנו
איש כפר נפשו
לד' בפקד אתם
(ל. יב)
כתב
הרה"ק רבי יצחק
מנעשבי זי"ע:
בפסוק זה מרומז
'כי תשא' לשון
הרמה והעלאה

'את ראש' היינו, את
הנפשות של 'בני
ישראל לפקדיהם',
לחביבה זו ישנם
שני פירושים, לשון
'מנין', ולשון 'חסרון',
כמו 'ויפקד מקום
דוד' (שמואל א. כ. כה)
וזהו 'לפקדיהם'
היינו, שחתקן
החסרונות צריך
לפדות את הנפש,
באשר הנפש היא
חלק אלוק ממעל,
וזהו 'כופר נפשו לה'
בפקד אתם' כי אם
אדם חוטא ח"ו שכינה מה מראשי וכו' (הגיגה
טו.) ועל ידי התיקון נפדית השכינה מצערה, ועוד יש לבאר
שתיקון ופדית הנפשות הוא צורך גבוה, כי אין מלך בלא
עם' וזהו 'כפר נפשו לה' פירוש לצורך גבוה.

(תולדות יצחק)

**הצדיק שמכיר בחסרונותיו יוכל
לפעול עבור ישראל**

פי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם (ל. יב) התורה
רומוה דכאשר ציבור מבני' רוצה לקבל עליו ראש
'לפקדיהם' מלשון חסרון שיוכיחם על חסרונותם, ונתנו
איש כופר נפש' אזי יתנו עליהם איש כזה שידע שצריך
המשך בעמוד 5

**כל אחד צריך להשלים את החסר
לו בעבודת ה' וזה תיקונם**

כתב הרה"ק הר"י מטשורטקוב זי"ע דהקב"ה אומר למשה
רבינו צדיק הדור 'כי תשא את ראש בני' לפקדיהם' אם
תרצה לרומם את בני' ולעשות להם טובה שיתמלא כל

אבד צדיק מן הארץ

גאון החסיד רבי יחזקאל שרגא הופמן זצ"ל
מחשובי רבני ומשיעי ביהמ"ד וכולל הרבני שטפנשט
נסתלק ביום סגולה ז' אדר תשפ"ה

הגה"ח רבי יחזקאל שרגא הופמן זצ"ל בעת משאו הקבוע
לפני אברכי הכולל בערבי חגים יומי דפגרא

מאמר לזכרו ומתורתו של הרב זצ"ל עמודים 2/3/4

מחסורם, 'לפקדיהם' לשון חסרון, תדע כי מצדי לא יבצר
להשפיע להם כל טוב, ואך הם צריכין לתקן את עצמם,
שיהיו כלים הראויים לקבל, וזהו 'ונתנו איש כופר נפשו לה'
בפקוד אותם' שיתקנו את אשר נפקד ונחסר מצדם, ואז
יהיה להם כל טוב סלה.

(נדר ישראל)

על בני' לסייע בידי הצדיק ואז יוכל להמתיק הדינים

**פי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם ונתנו איש כפר
נפשו** (ל. יב) איתא בספד"ק 'נועם אלימלך' (פ' שלח) וז"ל:
'דהנה בזמן שיש עוד צדיקים אף שאינם במדרגה כ"כ אז
בקלות יוכל הצדיק השלם לפעול פעולתו ולהכניע הדינים
ולהמתיקם, לפי שיש לו עוזרים'. וזהו 'כי תשא' רומז על
הצדיק שרוצה 'לישא את ראש בני' יראה להוכיח אותם
בהשכל ודעת שגם הם יעזרו, וע"ז רומז 'ונתנו איש כפר
נפשו לד', הינו שכל איש ואיש לבדו יתן כופר נפשו לד'
ועי"ז יוכל הצדיק בניקל להמתיק הדינים מיד ולהדורות.

(צמנת פננת, הרה"ק ר"פ שפירא זצ"ל מקאבניא)

על האדם להתעלות בעבודת ה' בכל יום יותר מאשר פעל אתמול

**פי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם ונתנו איש כפר
נפשו** (ל. יב) יש להבין למה נכתב לשון מנין בלשון הפסוק
'תשא את ראש', ה"ל לכתוב בקיצור 'כי תפקוד את בני' ונתנו
איש כפר נפשו' וי"ל עפ"י משרז"ל 'חסידים הראשונים היו
כל מיהם בתשובה' ופירשו בספרי יראים לפי שהשיגו
בכל יום יותר גדולת הבורא מההשגה של יום האתמול לכן
היו בתשובה, כי מה שאתמול לא היה אצלו חטא וחסרון
היום נהיה אצלו חטא! וזהו מה שרמז הכתוב 'כי תשא את

התגלות המידות

פי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם (שמות ל. יב) רבי
דובער בן רבינו הרה"ק רבי שלום מפראהבישט זי"ע היה
מיועד להיות חתן לבתו של הרה"ק מבארדיטשוב זיע"א
אך לדאבון לב נסתלק עוד בימי נערוותו. בעת חוליו ביקרו
הרה"ק מבארדיטשוב, וביקש ממנו שיגיד מליצת
זכות על ישראל, והיה זה בשבוע פר' כי תשא, ופתח
ואמר: כתיב 'כי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם',
'לפקדיהם' הוא לשון חסרון, מלשון 'ולא נפקד ממנו
איש' (במדבר לא. מט) היינו כשתרצה לדקדק על חסרונם
מה שמחסרין מעבודת ה', 'זה יתנו' - זה בגימטריא
י"ב, כי יש י"ג מדות דרחמים, והמדה הראשונה היא
עצם שם הוי"ה ב"ה, ושאר הי"ג מדות באים לשמש רק
כאשר יחטא האדם ושב, ואז הקב"ה הוא ארך אפים
ורב חסד וגו', וזהו שאמר הפסוק 'זה יתנו כל העובר
על הפקודים', דע"י שישאל עוברים על מצוותיו
ונכשלים רח"ל בחטא, גורמים בזה להתגלות מדותיו
ית', ולולא החוטאים מה מקום היה להשתמש במדות
אלו. וזה מליצה טובה. ה' ימליץ בעדנו כל טוב.

(אבן ישראל - לר"ש טלינגטור)

הטאיהם של בני' נובעים מהמצוקה בה הם שרויים

פי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם (ל. יב) רבי
פ"א נפגשו בפונדק דרכים הרה"ק ר' משה צבי זי"ע
מסאווראן והרה"ק ר' יצחק מאיר זי"ע מזינקוב בנו של
הרה"ק מאפטה זי"ע ואמר הרה"ק מסאווראן להרה"ק
מזינקוב אמרו נא דבר בשם אביכם הרה"ק ז"ל, ואמר עה"פ
'כי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם' היינו אם תרצה
לנשאות את ראש בני ישראל בשפע ברכה והצלחה, אולם
תראה כי אינם הראויים ח"ו לכן, מחמת 'לפקדיהם' שיש בהם
חסרון, אזי 'ונתנו איש כופר נפשו' ובזאת סר עונם 'חטאתם
תכופר, בגלל שהם מתייגעין ומצטערין בחסרון הפרנסה
וכבר אמרו כי העניות מעבירין את האדם על דעתו ועל
דעת קונו. ונענה ואמר הרה"ק מסאוורין כי עפ"י יכולין
להבין דברי הרב הברטנורא ז"ל (ברכות ה. ד) 'בכל פרשת
העבור, יהיו צרכיהם לפניך' ומפרש ה'ברטנורא' שאפילו
בשעה שהן פורשים לעבירה יהיו צרכיהם גלויים לפניך
לרחם עליהם וכו', ולכאורה אינו מובן, למה זה בשעה
שהן פורשים לעבירה יהיו צרכיהם גלויים לפניך לרחם
עליהם, האם יהיה חוטא נשכר? אולם לפי הדברים האלה,
שפיר מובן, כי צרכיהם יהיו גלויים לפניך שאינם עוברים
עבירה בשאט נפש רק בגלל מצוקת העניות וחוסר צרכיהם
שמעבירה אותם על דעת קונם.

מליצה טובה על ישראל שמחסרים בעבודת ה' בגלל הלחץ זו הדחק

**פי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם ונתנו איש כפר
נפשו לד' בפקד אתם** (ל. יב) אמר רבינו הק"ל רבי לוי יצחק
מבארדיטשוב זי"ע 'בזמן שהצדיק רוצה לנשא ולרומם את
נשמות ישראל וקשה לו כי רואה הוא שחיסרו בעבודתם
ולא שמרו מצות ה' כראוי, וזהו 'לפקדיהם' שנחסר מדרגתם
לכן העצה היא ללמד סניגוריא, 'ונתנו איש כופר נפשו לה',
ר"ל שזה שחסר להם פרנסה וכו' וכל אחד סובל מעול
הגלות והדחוקה, זה עצמו הוא 'כופר נפש' והמלצה טובה
על חסרונם בעבודת ה', 'בפקוד אותם' דהיינו, כי גם המה
כבר נענשו באשר הם חסרים טובת העוה"ו.

אבד צדיק מז הארץ

הגאון החסיד רבי יחזקאל שרגא הופמן זצ"ל

מחשובי רבני ומשפיע ביהמ"ד וכולל הרבנים שטפנשט נסתלק ביום סגולה ז' אדר תשפ"ה

התורה ושנה קשה ירדה על עולם התורה, כוללים וישיבות רבות נסגרו או צומצמו ספסליהן, אך בס"ד במוסדות שטפנשט השתדלו שלא יורגש חסרון הכיס, הרב הופמן הגיע לבית הרב שלמון בעיצמו של חג הפורים ומשלוח מנות מכובד בידו, לתמיהת הרב שלמון מה ראה להטריח את עצמו, ענה הרב זצ"ל בפשטות ובענוותנות: ראיתי את המאמץ של המוסדות למען האברכים, ובאתי להעריך ולהכיר טובה, שנה 'לחיים', והמשיך לדבר בשבת החזקה לומדי התורה, ובקשתו עימו כי ימשיכו להחזיק את לומדי התורה, וכך הלך לדרכו שמח וטוב לב, כך היה משיע לב על כל פרט ולו הקטן ביותר. גם במעמדי התפילות שנערכו לתומכי המוסדות בציון הצדיק משטפנשט היה מרבה להופיע ולהשתתף ואף לשאת תפילה עבור כל השמות שבקשו שיתפללו בעבורם, בהתבטאו שהוא שמח שיכול להכיר טובה ולהשיב לתומכים ולמוסדות כנגמולם הטוב.

רבי יחזקאל שרגא ז"ל השקט לא יוכל, ברצותו להגדיל את קול התורה בבית מדרשינו וחיבתו העזה לרומם את זכר הצדיקים משטפנשט, הגדיל לעשות וביקש לצרף את חתנו ברוך הכשרונות הרה"ג אשר הרצוג שליט"א ללמוד בכולל האברכים, ואף קבע עמו ללמוד בחברותא, עד מהרה היה לרוח החיה בכל הפעילות הרוחנית של כוללי ההוראה, עד שזכינו והמקום היה למגדלור תורה לכל באי בית השם, חובשי ספסלי בי מדרשא, למרות שהיה נראה שאינו עומד על הקרקע אלא גבוה מעל גבוה, היה הרב הופמן זצ"ל מרבה להיות מעורב לפנינים ומאחורי הקלעים בדעת עם האברכים, במשאם ומתנם, ואף מעבר לכך.

דרכו בחסידות

את דרכו בחסידות עשה רבי יחזקאל שרגא זצ"ל בצילם של רבותיו הק' ורבותיו של אביו מבית ויז'ניץ: הרה"ק האמרי חיים זי"ע עוד בלימודי אביו בגרוסוורדיין והרה"ק הישועות משה מהם קנה דרכי ישר ואף הם שמו עליו עינים לטובה וקרובו בדרכי עבודת ה' וחסידות צרופה אולם בימים הנוראים היה מתפלל במקום בו קנה את תורתו וחכמתו ישיבת 'חוג חת"ס' בב"ב, באמרו כי בשעת התפילה הוא במילא נמצא בעולמות העליונים ואינו זקוק כלל להמון העם כדי להגיע להשגותיו ולדרגותיו המיוחדות בדביקות התפילה שהיו לשם דבר.

עבודת התפילה

עבודת התפילה של הרב המנוח ז"ל הייתה לשם דבר, ובהזדמנויות רבות בהם התפלל בבית מדרשינו, יכלו המתפללים לשאוב מהסתכלות עליו מלא חופניים יראת שמים ולימוד אמיתי כיצד צריך לעבוד את הבורא, מספר ידיו מנוער ילחט"א הגה"צ רבי יוסף

ועתה כתבו לכם - בהכנסת ס"ת לביהמ"ד שטפנשט לידו עומד האדמו"ר מקראלי זצ"ל

בתפילה בקבר החתן והכלה בחצר בית הכנסת העתיק של האוהב ישראל מאפטא בעיר יאס

בתפילה בציון הקודש בגבעתיים ביומא דהילולא של שנת הקורונה, כאשר הוא הצטרף למעמד 'שלוחי עמך' - הרבנים המעתירים בעד כלל ישראל במשך כל שעות ההילולא בשם כל ישראל

הרב הופמן זצ"ל במעמד 'זירת בי"ד' מעתיר בתפילות עבור כלל ישראל ועבור תומכי מוסדות שטפנשט ביחד עם רבני שטפנשט

בצער רב ואבל כבד התקבלה הידיעה המרה בבוקרו של ערב שבת קודש פרשת תצווה יום ז' באדר, על הסתלקותו לשמי רום של הגאון החסיד רבי יחזקאל שרגא הופמן זצ"ל מחשובי רבני בית המדרש שטפנשט וממייסדי כולל האברכים להוראה ולדיינות בבית המדרש שטפנשט, שהלך לעולמו במבחר שנות פריחתו והוא עדין בטרם הגיע לימי שנותינו בהם שבעים שנה, והוא בן ס"ט שנים בלבד, לדאבון לב כל מכריז ותלמידיו ובני משפחתו.

אבל גדול בקרב שוחרי התורה והחסידות עם הגעת הידיעה המרה על הסתלקותו של האי גאון וצדיק שריד לדור דעה, הגאון החסיד רבי יחזקאל שרגא הופמן זצ"ל, ר"מ ומשפיע בביהמ"ד שטפנשט בבני ברק וממייסדי ומנחי היסודות לכולל האברכים להוראה בבית המדרש שטפנשט, בשנים עברו אף לימד והשפיע מתורתו בשיבת קרטשניף רחובות, בשיבת ויז'ניץ מודיעין עילית, בביהמ"ד קאלשיץ, ובביהמ"ד 'אש קודש' רעוא דרעוין, מחבר ספרים "שורשי אמונה" על אמונה ובטחון חסידות ועל הש"ס, ובשנה האחרונה החלו תלמידיו להר"ל את דרשותיו בגליון שבועי 'חוסן האמונה'.

הרב המנוח זצ"ל נולד בכ"ב טבת תש"ז לאביו העסקן המפורסם הרה"ח רבי אברהם הופמן ז"ל מחשובי העסקנים למען חינוך ילדי ישראל ומוסדות התורה בקרית אתא, אשר עבר את מאורעות השואה באושוויץ ואף נשא על זרועו את המספר אותו חקקו האזורים ימ"ש, רבי אברהם האריך ימים רבים עד גיל מאה כמעט, והיה מקדש שם שמים בהנהגותיו ובסיפורי ניסו ונפלאותיו. ולאמו החשובה מרת דבורה ע"ה.

היה מרביני ומשפיעי כולל וביהמ"ד שטפנשט מאז היווסדו לפני למעלה מעשרים שנה, והיה מחשובי רבני הקהילה, בשנת תשס"ב כשהתחדשו והתרחבו ספסלי ביהמ"ד שטפנשט הצטרף ליבדלחט"א ידיו מנוער הגה"צ רבי יוסף מנחם שטיין שליט"א ראש הכולל, וכך החל ללמוד ולהרביץ תורה בין כותלי ביהמ"ד 'שטפנשט' ברחוב מהרש"ל, ויחד עם זאת נמנה כאחד התלמידים, כאשר חקק לא יעבר הקפיד לא להחסיר אפילו יום אחד מלימודו בכולל, זכורה ביותר התמונה הנצחית של הרב הופמן מגיע לכולל ותלמודו בידו, תיק הספרים וערימת הכתבים עמהם היה מכין את שיעוריו ודרשותיו, הרב הופמן ליווה את הקמת מוסדות שטפנשט בכל תחנות התפתחותם בבני ברק, באלעה, בגבעתיים וברומניה. והיה לרוח חיה בפיתוחם ובשיגשוגם, ואף היה פעם שנטל את הפטיש והקורנס והשתתף פיזית בשבירת הקירות בהרחבת גבולי הקדושה דביהמ"ד שטפנשט בהתלהבות דקדושה שהדביקה בלהט את כל סובביו.

לא אחת היה פועל גם מאחורי הקלעים לרווחתם ולשגשוגם של אברכי הכולל עמם למד כאחד מן החבורה, מספר רב קהל 'שטפנשט' הרה"ג אברהם יעקב שלמון שליט"א אנקדושה מענינת, היה זה בשנה בה הרשויות החלו להצר צעדי לומדי

קריסת האלילים מקרבת אותנו לטוב הנצחי

שיחת חיזוק ואמונה מהגאון רבי יחזקאל הופמן זצ"ל

ר"מ בכולל אברכים להוראה דשטפנשט בר"ב

**דבריהם
הן הן
זכרונם**

דרשה בהיכל ביהמ"ד שטפנשט בסעודת מצווה שנערכה לגמרה של תורה סיום מסכת ברכות מוצ"ש כי תשא ער"ח ניסן התש"פ בהימוט מוסדות תבל עם פרוץ מגיפת הקורונה ורבים חללים הפילה רח"ל

עושה את הכל ואנשים מרמים את עצמם, אז זה המצב שהקב"ה מראה ומוכיח לכל העולם שה' הוא האלקים.

יש במדרש שיר השירים מאמר על ביאת המשיח, כתוב שם שלפני ביאת המשיח יהיה דבר באומות העולם, ואצל כלל ישראל והיה הנותר בציון והנשאר בירושלים קדוש יאמר לו, וזה כתוב בתהילים מ"ז ידבר עמים תחתינו, ופירש"י שהקב"ה יביא מכת דבר על הגויים, ואחרי זה יהיה יבחר לנו את נחלתנו את גאון יעקב אשר אהב סלה, שזה הגאולה השלימה, זה הכל מוכיח שאנחנו עומדים בשניות האחרונות לפני הגילוי האמיתי של ה' אחד ושמו אחד, הקב"ה מתחיל לגלות את זה וכל אחד שפותח את העיניים מגיע למסקנה הזאת שה' אחד ושמו אחד, המסקנה הזו שהקב"ה מנהל את העולם הוא הכנה לרגע האמיתי של ביאת המשיח, וזה המטרה בזה.

התחזקות במאה ברכות

אחד העניינים שצריכים להתחזק זה הענין של מאה ברכות שכתוב שדוד המלך תיקן את זה כשהיה מגיפה ונפלו מאה אנשים, אז הוא תיקן מאה ברכות, וראים שזה תקנה למגיפה, כתוב בסדר היום שזה רק כשאפשר לספור את הברכות וזה דבר שבמנין, ומתי אפשר לספור כשעושים את הברכות בכונה אז זה ברכה חשובה אז זה נכלל במנין מאה ברכות, אבל אדם שחוטף את הברכה ולא מכוון פירוש המילות אז זה לא נכלל במאה ברכות, כי לא עשה כמו שצריך, מנין זה דבר חשוב, כל ברכה שזה עם כל הכוונה ועם כל הלב וכל המחשבה היא חשובה, אז זה נכלל במנין, אם נעשה מאה ברכות כאלה זה יהיה פתרון לכל המגיפות שבעולם.

בבעל הטורים כתוב שיש צ"ח קללות וכתוב גם כל חלי וכל מכה אשר לא כתוב זה עוד שנים, אז יש ביחד 100 קללות, אדם שמברך מאה ברכות ניצל מהמאה קללות, אזי יש לנו עצה לקחת את הברכות שאנחנו מברכים, ולחשוב לפני זה איזה ברכה אני הולך לברך, ולכוון פירוש המילות, זה מחדיר אמונה, כמו שכתוב מה ה' אלקיך שואל מעמך כי אם ליראה, אל תקרי מה אלא מאה, שזה המאה ברכות, וראים שזה הדבר היחיד שה' שואל מאיתנו, זה דבר נורא ונשגב, ואומר הסדר היום שבהמאה ברכות האלה מונח שורש כל הברכות, לכן צריך כל אחד להתחזק בדבר זה של המאה ברכות, וכן להגיד פיתום הקטורת במנין.

הרב סלמון שליט"א אסף כאן כבר מנין מיוחד ביום חמישי לאמירת פיתום הקטורת רבים, אבל כל פעם שאומרים פיתום הקטורת לפני שחרית ולאחריה, ולפני מנחה, שיגידו כל הציבור ביחד בכונה, ויש לזה כח לעצור מגיפות, בזמן הגרעק"א בשנת תקצ"א היה מגיפה אז תיקן רבי עקיבא אייגר שיגידו סדר הקטורת כמו שמצאנו אצל אהרן הכהן שעצר את המגיפה בכח הקטורת, ויהי רצון שנוכה להנצל מכל המחלות והמגיפות, ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים אמן.

בעולם זה סין, הכל קורס שם, באו כמה נגיפים והרוס את הכל, אנחנו לא יודעים מה שיהיה, והקב"ה ירחם על עמו ישראל, אלפי אנשים נמצאים בלי פרנסה השם ירחם על עמו, עכ"פ זה הכנה לימות המשיח, הקב"ה מתחיל להראות לנו ביד רמה שהוא מנהל את העולם, כך אני מסביר את המקרה שלנו, אין לך דבר גדול מזה והוראה יותר גדולה משלנו, חשבו שיש טכנולוגיה ואפשר להסתדר בכל דבר, מגיע דבר הכי קטן, נגיף וירוס והורס את כל העולם, אין להם שום פתרון על זה, לא יכולים להסתדר עם זה, אז רואים שיש מנהיג לבריאה, כל אחד צריך להתבונן דקה מה שקורה פה כל העולם הוא כמגדל קלפים, כמו המגדל שהילדים בונים מקוביות, נותנים דחיפה אחת והכל קורס, כמו כן כל העולם הזה, אם זה סין שיש שם מיליארדי אנשים

לפני שאתחיל לדבר מעניני סיום מסכת ברכות אומר כמה מילים על המצב בו שרויים אנו כעת, בנהוג שבעולם כשנוסעים במטוס אז לפני הנחיתה מכריזים לסגור את החגורה, רבות! זה המצב כעת בו מכריזים מהשמים כביכול שאנו עומדים לנחות, היינו בגלות כמעט 2000 שנה, כלל ישראל עבר מצבים קשים, אבל כל אחד מבין וכל אחד יודע שהמטרה של הכל זה ביאת המשיח שזה עוד לא היה עד עתה, אנחנו הרי בנינו של הקב"ה, ואנחנו נמצאים בכזה גלות, איך זה יתכן שזה המצב של הקב"ה, האם הגלות זה המטרה של הבריאה? זה הרי לא יתכן, אלא ודאי, כל הגלות זה ההכשר כדי שנגיע למטרה האמיתי שהמשיח יבא, וכן כתוב בדעת תבונות מהרמח"ל שמבריא את העולם כל מה שהקב"ה עושה הכל זה להביא לימות המשיח, זה המטרה, והמצב האידיאלי של הבריאה שמשיח יבא וכל אחד יכיר באמת, עכשיו אנחנו במצב של הסתר פנים ואנחנו עוד לא ראינו.

בדרשתו בהילולא דצדיקא בשטפנשט

כתוב, ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד, כשהמשיח יבא יהיה ה' אחד ושמו אחד וכי עכשיו זה לא ה' אחד ושמו אחד ח"ו, הקב"ה אחד ושמו אחד ואין שום שינוי לפני הבריאה ועכשיו ולימות המשיח, מה זה ביום ההוא, מבואר בספיק"ק שהקב"ה אחד גם היום רק שעכשיו אנחנו לא מכירים בזה יש הסתרת פנים, ואנחנו לא מכירים שהקב"ה מנהל את העולם, בן אדם יכול לרמות את עצמו יכול לחשוב שרובו של עושה, יכול לחשוב שהוא חברה'מן שהוא עושה, ויש לו וכו"ח ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה, ביום ההוא כשיתגלה המשיח, כל אחד יראה את האמת, יכיר את האמת שה' אחד ושמו אחד, כל אחד יראה את זה שהכל הוא הכוח של הקב"ה, ואין שום מציאות אחרת בבריאה.

איטליה - איראן - סין

כל המצב בו אנו מצויים כעת זה להכין אותנו למצב של ה' אחד ושמו אחד, לכן אנו רואים שהכל קורס, בא וירוס אחד שזה עוד פחות מחיידק, זה נגיף, והרס את כל העולם, ובפרט באיטליה שהוא מקום של ראשי הנצרות, באיראן שהוא ראשי האיסלאם, בסין שהוא ראשי העבודה זרה והאפיקורסות ואלייל הכסף, בשלוש מדינות אלה הכל הרוס ונחרב, מה הקב"ה הראה לנו איך עשרות אלפי אנשים מפוטרים, אם זה אלה שעובדים במטוסים, בנגים, בחדרים, בבתי מלון הכל סגור, אין תיירים אין בתי מלון הכל גלגול אחד גדול, בערב תאמר מי יתן בוקר ובבוקר תאמר מי יתן ערב, אנחנו לא יודעים מה יהיה מחר בבוקר, ומחר בבוקר לא נדע מה יהיה בערב, כמו שלפני שבוע לא ידענו שנעמוד היום במצב הזה, בהתחלה אסרו התכנסות לסך 5000 אנשים, אחרי זה אמרו 2000 וירד 1000 וכעת אנו אוחזים 100 אנשים, (אמנם פה בשטפנשט מותר יותר כי הרי כולם כאיש אחד בלב אחד אז אפילו אם יהיו 1000 אנשים זה כמו איש אחד), אנחנו הרי לא יודעים מה ילד יום, ומה יהיה עוד רגע, מה הקב"ה רוצה להראות לנו, ראו עתה כי אני הוא ואין אלהים עמדי, אף אחד לא בעל הבית, ואף אחד לא יכול לעשות שום דבר, המדינה הגדולה והעשירה

הקב"ה שולח לנו טלגרם, שולח מברקים, שולח מסרים, וצריך לקרוא מה הקב"ה שולח, יש אחד שרוצה להעלים עין זה לא נעים לו לקרוא מה שכתוב שם, אז הוא סוגר את העיניים שלו, ולא רוצה להתבונן במה שקורה, אבל הקב"ה לא יתן מנוחה, ולא יוותר, הוא רוצה להוכיח שהוא מנהיג את הבריאה, אין לנו שום ברירה אלא לפתוח את העיניים ולהתבונן, ולהגיע למסקנה שה' הוא האלקים ואנחנו לא יכולים לעשות שום דבר, הכל זה הקב"ה, זה המסר שהקב"ה שלח לנו, אנחנו צריכים לקבל את המסר הזה, לקרוא את המברקים שהקב"ה שולח לנו, להפנים את זה, להתבונן בזה, להגיע למסקנה הזו, שה' הוא האלקים, ומבלעדי אין אלהים, ה' אחד ושמו אחד, להכיר במציאות האמיתית הזו, לפעמים יש הסתרת פנים, שהקב"ה

דרשת הגה"צ ר' יחזקאל הופמן זצ"ל מרבני בית המדרש שטפנשט סעודת ההילולא קדישא של הרה"ק משטפנשט זיע"א בביהמ"ד שטפנשט - כ"א תמוז תשפ"ג

פשוטה ביותר, והצדיקים הללו האירו עליהם וקרבו אותם להשי"ת.

וזכו להנהגה זו על ידי גדלותם הגדולה ואורם הגדול, להאיר על הנמוכים ביותר, וקרבו אותם להשי"ת.

עכשיו אנו עומדים בזמנים של עקבתא דמשיחא, במצב של ואנכי הסתר אסתיר פני בעת ההיא, אנו צריכים לאור הצדיקים שיאיר עלינו גם במצב זה, שיהיה לנו הכח להאחז בהשי"ת.

עכשיו ביומא ההילולא של הצדיק הקדוש משטפנשט, שהאיר על הנמוכים ביותר, בודאי שיאיר אורו גם עלינו ולכל בני דורינו, להאיר לנו החושך הגדול.

השי"ת יעזור שזכותו תגן על כל ישראל, ובפרט על המוסדות הק' שטפנשט שנקראו על שמו ועל כל בית ישראל, ונוכה במהרה לביאת משיח צדקנו במהרה בימינו, אמן.

זוה הכוונה אף רשב"י לכל ואפילו לפחותים, שלפי שהרשב"י היה האור הגדול, לכן אורו מגיע למקומות הנמוכים ביותר.

כענין הזה אנו מוצאים, שהנה במדרש מבואר שארבעת המינים יש בהם שבע דברים שלוקחים ליה, אתרוג לולב שלשה הדסים ושתי ערבות, והם כנגד שבעה הרועים, ואמרו ששתי הערבות הם כנגד משה ואהרן, ויש להבין שהרי הערבה אין בו טעם ואין בו ריח כמבואר במדרש שם, וכיצד יתכן ששתי הערבות, שאין בהם טעם ואין בהם ריח, הם כנגד משה ואהרן, ומבארים בספה"ק שאכן רק משה ואהרן, הם יש להם הכח להאיר גם על אותם מבני ישראל שהם בבחינת אין בהם טעם ואין בהם ריח, לפי שאורם הגדול מאיר על כל אחד מישראל.

וכענין הזה, הנה צדיקי בית שטפנשט התיישבו בארץ לא זרועה, בעיר שטפנשט שבמדינת רומניה, במקום שהיו שם גם אנשים פשוטים ביותר, שרק היה להם אמונת צדיקים, אבל עצם הנהגתם היתה

אור הצדיק משפיע גם לנמוכים

ברשות הרב אברהם יעקב סלומון שליט"א, העוסק הרבה עבור הצדיק הקדוש משטפנשט, ובודאי שהצדיק יכיר לו טובה על כל הטובה אשר הוא עושה לטובת נשמתו, והשי"ת יעזור לו שיזכה לסיעתא דשמיא שיצליח בכל מפעלותיו הגדולים. ברשות כל הרבנים וברשות הקהל הק' הזה.

להתבונן מה היה המיוחד בצדיקי בית שטפנשט, הנה יודעים דבריו הק' של הבית אהרן על הרשב"י, מה הקב"ה לכל אף רשב"י לכל ואפילו לפחותים, ובביאור הענין מבואר בספה"ק, שכמה שהאור הוא יותר גדול, כך מתפשט האור גם למקומות נמוכים, שאור החמה יורד על עמקים הגדולים, ואינא שמשיה צדקנו שיהיה אורו גדול עד מאד, הוא יוכל לתקן גם את הנמוכים ביותר וימליץ עליהם כל טוב.

מרגליות אשר שפתותיו נוטפות שושנים מדרשים מתובלים בראייה היסטורית וגם עכשווית, זכורה ביותר דרשתו בסיום זמן החורף, בעת פרוץ מגפת הקורונה העולמית כאשר בעצם שהיה נראה אז כסיומא דעלמא, לרבים מבאי בית מדרשינו זכורה דרשתו המקיפה המנתחת את הקורה בעולם בהימוט מוסדות תבל, וראה להלן את הדרשה במלואה. ואכן היה הרב זצ"ל אמן בהחדרת אמונה לקהל שומעי לקחו, ואת עיקרי חידושי ודרשותיו הדפיס בספריו 'שורשי אמונה' על אמונה ובטחון חסידות ועל הש"ס, ובשנה האחרונה שכבר קשתה עליו הדיבור, הביא את רעיונותיו בכתובים בגלינות 'חוסן האמונה'.

נושא דברי התעוררות ככולל הרבנים שטפנשט

בחודשים האחרונים, למרות המחלה שקיננה בו, למרות שקשתה עליו ההליכה התאמץ במסירות נפש ממש להגיע ללמוד וללמד בביהמ"ד שטפנשט ברחוב מהרש"ל, ואף שהיה נצרך לסיוע בהליכתו לא ויתר לעצמו, ודאג שיוכל להגיע ולחזור בבטחה לביתו עם מלוים ונהגים, העיקר לא להפסיד ולהחסיר ולו יום אחד של 'שבתי בבית השם'.

בתפילת רבים בציון המצוינות של הרה"ק אדמו"ר הראשון משטפנשט באהל הצדיק ביאס רומניה ביום ההילולא קדישא

מסכת חייו המליאה במעשים והעמוסה בעבודת הבורא הושלמה עם סאת ייסוריו אותם סבל בדומיה ובקבלת הדין באהבה, עד שגבר עליו חוליו האחרון ונסתלק בבוקרו של יום סגולה, יום פטירת משה רעיא מהימנא, זכה ונטמן בחצות היום של עש"ק עליו נאמר 'סימן יפה לו'. מסע הלוייתו יצאה מביתו ביום שישי ערב שבת קודש פרשת תצוה - זכור, נספד כהלכה על ידי ידידו מנוער כ"ק הגה"צ ר' יוסף מאיר אלטמן שליט"א האדמו"ר מ'חוג חתם סופר', מגיד המישרים המשפיע הגה"צ ר' נפתלי גרוס שליט"א, מחותנו המשפיע הגה"צ רבי אהרן טוסיג שליט"א, ראש ישיבת ויז'ניץ ברכפלד הגה"צ יוסף אהרן ויז'ניצר שליט"א, ובנו יחידו ברא כרעא דאבוה הרה"צ ר' נתן הופמן שליט"א, אשר כל מספיד בסגנונו ביכה את גודל האבדה שאין לה תמורה, נטמן בבית החיים ויז'ניץ בב"ב..

ובהשראתו היו מעתירים כולם לישועות הכלל והפרט.

דולה ומשקה

הרב הופמן זצ"ל היה ראש המדברים בכל אירוע ובכל התכנסות חסידיים בבית מדרשינו, ובכל ערבי חג ויומי דפגרא היו האברכים והמתפללים משתוקקים לקנות הימנו חכמה ודעת, והוא ברב טובו ובחן ענותנותו היה משפיע מהודו, תורה וחסידות מאוצרו המנוצח. כאמור היה פה מפיך

מנחם שטיין שליט"א ראש כולל שטפנשט: בעת למדנו יחד בישיבת חוג חת"ס בצילו של מרן הגה"צ רבי יצחק שלמה אונגר זצ"ל, והוא זצ"ל כבר אז בבחרותו היה מאריך מאוד בתפילת העמידה לכדי זמן ארוך מאוד, היה מתרה בו בבדיחותא המג"ש הגאון הרב נחמיה קלוזנר זצ"ל שאם ימשיך להאריך יתר על המידה יאלצו להפסיקו באמצע, כדי לא להפריע לסדר הלימוד, עוד סיפר, כי כידוע מנהגו היה להתכנסות בטליתו ברוב שעות תפילתו, והנה בהיותו מתפלל עם הטלית המכוסה, היה מתלהב ומתדבק בקונו, ופונה אנה ואנה כרבי עקיבא (במסכת ברכות ל"א.) שהיה מתפלל בקרן זוית והיו מוצאים אותו בקרן זוית אחרת, עד שבתפילת שמו"ע היו צריכים לסובב את הרב הופמן מד' רוחות בית הכנסת ולכוונו לכיוון המזרח.

עוד מספר לנו הרב שטיין שליט"א: עוד מנעוריו תמיד ידענו עליו שהוא בעל מדרגה גדול, שראשו מגיע השמימה, ועוד כשהיה בחור צעיר לימים התהלכה האגדה שהוא קיבל על עצמו לא לדבר כל ימי חייו דברים בטלים, כבנש"ק נכד הרה"ק רבי הילל מקולומיא זצ"ל, היה תמיד אומר ומקיים לעצמו את מאמר התנא דבי אליהו, מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי, ומקיימן הלכה למעשה, בהשגות, ובהנהגות גבוה מעל גבוה.

בימי השבעה זרמו סיפורי מופת והנהגות פלאיות שלא היו ידועים לבני המשפחה ולציבור התלמידים והמכרים, אחד מאלה סיפר לנו נכדו הבחור כמו נתן טוסיג הי"ד, ששמע מפי איש נאמן אחד המנחמים,

שהרב המנוח זצ"ל סיפר לו כי היה לו רגש מיוחד לתפילה בקברי צדיקים, ובמיוחד בציון הצדיק משטפנשט, אשר כל פעם לפני שמחה או החלטה משמעותית בחייו, היה עולה לביה"ח 'נחלת יצחק' בגבעתיים ומשתטח על ציון הקודש של רבינו זי"ע, מתפלל ומסיים את כל ספר התהילים ג"פ, ואז הייתה נחה עליו רוח השם לקבל החלטות נכונות, והיה רואה ישועות פלאיות, ואכן מתפללי שטפנשט זוכרים לטובה את מעמדי התפילה בהם היה נוכח ליד הציון הקדוש ביומי ההילולא ובעוד ימי סגולה,

תהא נשמתו צרורה בצרור החיים.

תמונות: ארכיון מוסדות שטפנשט

בעצמו כפרה, ואז 'לא יהיה נגף בפקוד אותם' והכל יתנהל על מי מנוחות.

(עטרת חיים)

על המנהיג למסור נפשו עבור ישראל

פי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם... היינו כשתמנה ראש לעדת ישראל 'לפקודיהם' - לשון חסרון, היינו לאחר שנחסר מהם מורם ורובם הצדיק הרועה צריך המנהיג החדש שימסור את נפשו עבור כפרתן של ישראל. 'כופר נפשו לה'.

(הרה"ק רבי אליהו מזידיטשוב ז"ע - ילקוט מהר"א)

מטבע של שמחת אש ההתלהבות שווה אצל העשיר והדל

זה יתנו כל העבר על הפקדיהם... העשיר לא ירבה והדל לא ימעיט ממחצית השקל... וכי תראה הרעה לו כזה יתנו (מדרש במד"ב יב, א) וכי תראה הרעה לו כזה יתנו (מדרש במד"ב יב, א) וכי תראה הרעה לו כזה יתנו... שהכוונה בזה דלכאורה אין זה מובן שהתורה לא תבדיל בין העשיר לעני, רק הכל שווה למחצית השקל, כי הרי במציאות לעשיר לא יחשב כלל אצלו מחצית השקל לכסף, ולעני לכסף הרבה נחשב לו. אבל יש לומר, דעיקר נדבת המחצית השקל לא היה המעות עיקר, רק השמחה שהיה להנותן בשעת עשיית המצוה, שעושה נחת רוח להבורא יתברך. ובהו דאי היו שווין, והנה אם מרמו לדבר העולה למעלה, וכך היא דרך האש שהטבע שלה שמתלהב ומתנשא לעלות לשמים, כן דומה לו התלהבות של המצוה, שראשה מגיע לשמים, ואת זאת תראה לו הקב"ה, כי משה נתקשה היאך יהיו שווין העשיר והעני בנדבה זו, הריהו לו הקב"ה 'מטבע של אש', היינו שהכוונה והתלהבות של המצוה היא העיקר, ובהו דאי יד הכל שווין בה.

על העשיר שלא להתגאות ועל הדל לא ליפול ברוחו

העשיר לא ירבה והדל לא ימעיט ממחצית השקל... איתא בספ"ק 'נועם אלימלך' בפרשתן על מצות מחצית השקל שהשי"ת ציוה לבני ישראל שיתנו רק מחצית השקל, כדי שחמדי ידעו שעדיין הם בבחינת החצי, ועליהם עוד להשלים עצמם. ובהו י"ל פירוש הפסוק (ל. ה) 'העשיר לא ירבה' היינו שלא יחשוב בדעתו שגבל על עשר בתורה ומצוה, יכול להיות נגיד ומצוה על הכל, אלא יזכור שאינו אלא כמחצית, והדל לא ימעיט היינו שלא ימעיט בערכו בגלל דלותו בתורה ומצוה אלא ידע שגם הוא יהודי ויכיר במעלתו.

(עקבי אבירים)

וכן כתב הרה"ק רבי יצחק מנעשכ"ז ז"ע: יש לרמוז כי עשיר בקרא מי שהוא עשיר במצות ומעשים טובים, ודל זה העני במצות ומעשים טובים. וזהו שהזהירה התורה הקדושה: 'העשיר' מי שהוא עשיר במצות ומעשים טובים, 'לא ירבה' לא יתגאה ח"ו על ידי זה, ולא יהיה לו שום גדלות. 'והדל' זה העני במצות ומעשים טובים, יוכל ח"ו ליפול בעיני עצמו ולבוא לידי עצבות, באמרו מה יהיו נחשבים המצות ומעשים טובים שאעשה מעתה, על זה הזהירה לו התורה הק' 'לא ימעיט!' שלא ימעיט בעיניו, ושלא יפול ח"ו כי מצוה אחת יקרה ונכבדה לפני הקב"ה שיקולה להכריע את כל העולם לכף זכות, וזהו 'מחצית השקל' היינו, שלא ימעיט ממצות ומעשים טובים מעתה, כדי שיוכל להכריע את העולם לכף זכות, ויהיה ברכה ורחמים וחיים ושלום וכל טוב על כל ישראל אמן כן יהי רצון.

ביאור: 'כל תענית שאין בה מפושעי ישראל אינה תענית'

וחלפנה (ה. ה) איתא בחז"ל 'א"ר חנא בר בינא אר"ש חסידא: כל תענית שאין בה מפושעי ישראל אינה תענית' שהרי חלפנה ריחה רע ומנאה הכתוב עם סמניה הקטורת (כריתות א. ב.) והיינו דאם המתענים אינם יכולים יכולים למשוך אליהם גם פושעי ישראל - סימן

שהם עצמם אינם שלמים כל צרכם, כי כשמדליקים קסמים יבשים, הם מבעירים גם את הקיסמים הלחים עמם, ואם הלחים אינם נדלקים סימן שגם ליבשים אין מספיק כח בעירה.

(הבעש"ט הק"ו ז"ע)

התשובה הופכת את העבירות למצוות

לקח מעשה רוקח ממלח טהור קדש (ה. לה) מדרכי הבישול כאשר מבשלים דברים חמוצים ביחד עם דברים מתוקים מתמתקים גם הדברים החמוצים, ומקבלים טעם טוב. וכך גם כשהאדם עושה תשובה, אף על פי שעשה הרבה דברים חמוצים היינו עבירות וחטאים, בכל זאת כשהוא חוזר בתשובה כאילו ורוקחים הכל ביחד העבירות עם המצוות, והעבירות מתמתקות ונהפכות למצוות, ואף הן מקבלות טעם נאה. וזה שאמרו 'רוקח מרקחת מעשה רוקח ממוחל טהור קודש', היינו, שאם מרקוחים את הממוחל ביחד עם הטהור בדרך של קדושה נעשה הכל טהור והכל קדוש.

(הרה"ק הרבי ר' שמואל שמעלקה מניקשלבורג ז"ע)

הנפילה מה'מדריגות' הרוחניות של ישראל בחטא העגל

לדעת פי אני ד' מקדישכם (ל. א) משה רבינו היה 'לדעת' של ישראל, ולכן ראה והרגיש את גודל הפגם ממעשה העגל ושיבר הלוחות, הגם כי בפועל ממש הלא הערב-רב עשו את העגל, וחטא זה לא היה שייך לכל ישראל ולמה שבר את הלוחות אך משה שכאמור היה הדעת של ישראל וחז"ל אמרו (ירושלמי ברכות פ"ה ה"ב) 'אם אין דעה הבדלה מניין' אבל כשיש דעת, ראה את הפרש וההבדל בעם ישראל, בין קודם החטא לאחר החטא, אע"פ שהם לא חטאו, אך 'טוב לצדיק טוב לשכנו', ולהפך אצל הרשע. שהפגם הגיע לכל ישראל וכולם נפלו ממדרגתם וידע כי אותה ההארה שיש ב'לוחות' אינה שייכת כבר להם וע"כ שבר אותם, וזהו 'את שבתותי תשמרו' היינו, ב' בחי' שיש בשבת: שבת של שבתות מלאכה ועיני תענוג גופני, ושבת ש'איהו יומא דנשמתא ולא איהו יומא דגופא כול' כי אור השבת שקודם החטא היה כולו רוחני, וזהו 'לדעת כי אני ה' מקדישכם' כולה קדושה מאור עליון, אבל השבת שאחר החטא לא היה כבר במדרגה זו, ולכן בלוחות הראשונים כתיב 'זכור את יום השבת לקדשו', זכור הוא ענין שבמחשבה, והוא בחי' יומא דנשמתא, ובלוחות האחרונים הוא כבר בחי' 'שמור את יום השבת' שהוא שמירה במעשה דהיינו שבתות מלאכה וכדומה.

(בית אברהם)

עדי לא ידע - תכלית הידיעה שלא נדע

במצו"ש פורים המשולש דשנת תשנ"ד נערכה שמחת הבר-מצוה של בנו בכורו של כ"ק האדמו"ר מבאיאן שליט"א פ"ע ח"ה ר"ה צ"ר יוסף שליט"א ובערב פורים לרגל השמחה עלה האדמו"ר מבאיאן אל כ"ק הפני מנחם זצ"ל לקבל את ברכתו, ותוך השיח הקשה הפני מנחם שבשבת כתיב 'לדעת כי אני ה' מקדישכם' דביענין 'דעת' לשבת, ואילו בפורים הרי צ"ל 'עדי לא ידע' ואיך מתעיישבין ב' הענינים יחד בשבת פורים המשולש, וענה לו האדמו"ר מבאיאן על אתר במאמר החכם (ס' בחינת עולם) 'תכלית הידיעה שלא נדע'...

המכיר ערך עצמו ויודע שאינו כלום, רחמי שמים עליו תמיד בלי גבול.

קום עשה לנו אלהים אשר ילכו לפנינו פי זה משה האיש אשר העלנו מארץ מצרים לא ידענו מה היה לו (ל. ב. א) האחים הקדושים הרה"ק ר' שמלקה והרה"ק ר' פנחס ז"ע רכשו קנינים רבים בעת ביקורם הראשון בקודש במעוזיטש אצל המגיד הגדול שהרבה להשקותםממי המעיין הטהור מדבריהםהעומדיםברומו של עולם העבודה והשגה האלוקית, וסיים ואמר להם כי אם אחרי כל העבודות וה'כוונות' מה'למודים' וה'תפלה' עוברת מחשבה אצל האדם כי הנהג 'עושה' משתה' לפני הבו"ת אזי בשמים עושים מכל זה לגלגל

ומשליכם אותו לעומקא דהומא רבא! וזה היה כל טענת הערב-רב נגד משה כעשו את העגל 'כי זה משה האיש...לא ידענו מה היה לו', כל הכוונות והגיעות הכל אצלו בחינת 'מה' - 'ונחנו מה', כאין וכאפס. והם רצו הנהגה אחרת 'אלהים אשר ילכו לפנינו', היינו, שירגישו שעשו משהו ממש, וזהו שאמר הקב"ה או"כ 'ונחנו' את אשר אחון ורחמתי את אשר ארחם' היינו, שאני אחון וארחם גם על אותם שחושבים שיש עבור מה להחשיבים ולתת ולרחם עליהם, הם בבחי' אינו הגון ואינו כדאי, שהם צריכים רחמים גדולים, וכל ה"ג מדות הוא לעורר רחמים עבור מי שחושב שיש לו מעשים טובים, אבל מי שמכיר ערך עצמו ויודע שאינו כלום, רחמי שמים עליו תמיד בלי גבול.

(בית אברהם - סלונים)

תפלתם של צדיקים

ועתה הניחה לי ייחור אפי בהם (ל. ב. א) משל למה הדבר דומה, לאדם שחטא למלכות ונגזר עליו דין מוות. וכשמגישים את גזר הדין למלך לחתימה, מתעוררים רחמיו על החוטא ועולה בדעתו לחונן אותו, אולם כאן מתערבים שריו ואומרים לו: אם אתה מוחל לו, לא תכון מלכותך. ועוד, שמא זכור לך שכשהוכרת למלך נשבעת לא לעבור על חוקי המדינה עשיו אתה עושה את שבועתך פלסתר. והנה, במה דברים אמורים? כשהחוטא הוא אדם מן השורה, אבל אם הוא אחד מאוהביו של המלך ימימים ימימה, ושרי המלוכה יודעים על כך, וכולם לדבר אחד מתכוונים שחייבים לעשות טעדיק, כדי להציל את חייו. הרי אם החוטא מרגיש ברמז דק מדם המלך, כי יש מקום לבקשת חנינה מיד הוא מפיל תחינתו לפני המלך, והוא נענה לו, והכל יודעים שהוא עשה זאת מחמת שהוא אוהבו הגדול של המלך, ויש ללכת עמו לפני משורת הדין, ואף שרי המלך יצדיקו פעולה זו של המלך.

הנמשל: כשחטאו ישראל בעגל אמר הקדוש ברוך הוא למשה ועתה הניחה לי וגו', ואמרו חז"ל (מבא ברש"י ואתחנן ג. כד) וכי תופס הייתי כך? אלא ליתן למשה פתחון פה, כי מידת הדין לפעמים כה מקטרגת על החוטאים עד שקשה לו 'כביכול', ללכת עם ישראל לפני משורת הדין, ולחון אותם, אבל תפלת הצדיקים אוהביו הנאמנים של הקדוש ברוך הוא יש בכוחו לעצור בפני קטרוג של מידת הדין והיא עוררת לו כביכול, ללכת עם עמו לפני משורת הדין, אפילו בעת קטרוגה של מידת הדין. אך בפעם הזאת אמר הקדוש ברוך הוא למשה 'הניחה לי!' כלומר אל תתפלל כדי להניח למידת הדין לקטרג על ישראל.

(רבי אלכסנדר זיטא הכהן מפלוצק - אוצר משלי חסידיים)

משרע"ה דאג בעיקר לבל יתחלל שמו ית'

ויחל משה את פני ד' אלקייו ויאמר למה ד' יחרה אפך (ל. ב. א) איתא דכשמשה רבינו ע"ה שמע מהקב"ה 'ועתה הניחה לי ייחור אפי בהם ואכלם', אחזתו חלחלה מלשון 'ותתחלחל המלכה מאד' (ספ"ט ד. ה) אולם צערו לא היה רק בעבור ישראל למרות שאהבם כנפשו, אלא היה דואג 'את פני ה' אלוקי' על צרת הקב"ה שיצטער באבדן עם סגולתו ח"ו, ולכן ביקש למה ה' יחרה אפך בעמך' הלא אתה טוב ומטיב ואין מדתך כן. ומה גם 'אשר הוצאת מארץ מצרים בכח גדול וביד חזקה' בזכות שביקשו רק למען כבודך, ולמה כעת 'אמרו מצרים לאמר' וגו' ועי"ו ח"ו יתחלל שמך בגויים, ויגרם לך צער גדול. על כן מוטב 'שוב מחרון אפך והנחם על הרעה לעמך' כי לא יהיה זה לנח"ר עבורך אם תכלה אותם כרגע, אלא 'אל תפן אל קשי העור הזה ואל חטאתו' ואמנם נעתר הקב"ה לבקשתו 'וינחם ה' על הרעה אשר דבר לעשות לעמו'.

(שפע חיים)

שגב מדריגת מסירות נפש של משה רבינו באותה שעה

ועתה אם תשא חטאתם ואם אין מהני נא מספרך אשר פתבתי (ל. ב. א) קשה למה לא טיים משה רבינו ע"ה מה יהיה אם השי"ת ישא חטאתם ויסלח להם, ורק אמר 'ואם אין מהני נא מספרך?' אלא שמשה

מאמר לפורים

פרפראות וחידושים ערבתינו הקדושים

פורים דרבן

מה חביבה היא אותה שעת רחמים ועת רצון במחיצת קודשם של צדיקי כל הדורות, מהם אשר עלו ונתעלו ביום קדוש זה יום כ'פורים בעבודת קודש של דבקות עילאית של רוב קדושה מתוך דמעות שמחה והתעלות, בהתרוממות הנפש ופתחון הלבבות לתשובה וחרטה על העבר וקבלה על העתיד, ומהם אשר השרו בסביבתם אורית שמחה נעלית ביוצאם מגדרם מתוך עבודת קודש זו, כטוב לב המלך ביין - מאן מלכי רבנן, ובהאי יומא דרעווא, כאשר נתקיים בהם מקרא שכתוב (אסתר ה, 1) "ויאמר המלך לאסתר במשחה היין מה שאלתך וייתן לך ומה בקשתך עד חצי המלכות ותעש", וכפי שפירשו צדיקי אמת ע"ד אמרם (מגילה טו) שתיבת 'המלך' במגילת-אסתר רומז למלכו של עולם, ובאותו עת רצון של משתה היין, ואמר הקב"ה לאסתר המלכות לכנסת ישראל ולצדיקים, מה שאלתך וייתן לך...

והיו חסידים ואנשי מעשה ברי דעה, באים ונוהרים בהמוניהם בהיכלי הצדיקים ביום הפורים, בידעם כי יום קדוש הוא מבואו ועד צאתו, והזמן גרמא לקבל השפעות טובות ברוח ובגשם, ביום זה אשר ישועות בו מקיפות, וכל הפושט יד נותנים לו בעין יפה וברוח נדיבה.

לרגל ימי הפורים הנשגבים העלינו עלי גליון מעט מן מהמעט מאותן פתגמים קדישין וזיקוקין דנורא שנשמעו עו מפי קודשם של צדיקי הדורות הן בהיותם בגילופין לכבוד היום, והן בהיותם מטפסים ועולים במדרגות הנשגבות של יום כ'פורים, והיו מנצלים את היום הקדוש להלה לתחינות ותחנונים לפני הקב"ה בהחשפת עת פדיון נפש בני ישראל, ומליצים יושר לפני המקום בעד ישראל קדושים, ויהיו נא אמרינו לרצון לפני אדון כל.

מדוע השתכר השיכור מקראקא' כל חודש אדר?

גדולים וצדיקים רבים היו מקיימים בעצמם את מצוות היום - "חייב איניש לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי", וכפי שרגיל היה על לשונו של הגאון האבני נזר ז"ע מסאכטשוב, לספר מידי שנה בפורים כד הוה בדיחא דעתיה, על אדם אחד אשר נקרא בשם "קראקא'זוער פיאק" (השיכור מקראקא), שהיה שותה יין שבועיים לפני פורים המוזהר היה שרבי: "באמת קשה על המן הרשע שרצה להרוג את כל היהודים רק ביום אחד, וכי חשב שיספיק לו יום אחד בלבד כדי להרוג את כל היהודים? שהרי מן הסתם היו יהודים שכששמעו על גזירתו הרעה, הלכו והטמינו את עצמם בבורות או במערות, והוא לא היה מוצא אותם, ואם כן, על כל פנים היה צריך לתת זמן ארוך יותר, לכל הפחות את כל חודש אדר, שעליו יצא הגורל להרוג את כל היהודים ח'21!"

"אלא שכנראה זה עצמו היה חלק מהרשעות של המן, באשר הוא חשב שאולי לא יצליח במזימתו, ואם היהודים ינצחו, הרי שאז הם יחגגו חודש שלם של שמחה ויששון, ואת זה לא רצה המן הרשע. לכן רצה לתת להם רק יום אחד ותו לא, ולכן, אני דווקא שותה חודש שלם, כדי להפיר את מחשבתו של המן הרשע..."

בחיידר של תנועת המוסר

"רבי ישראל סלנטר היה רגיל להשתכר בפורים כשכרתו של לוט ממש", כותב המשחקר הגה"צ רבי שלמה וולבה זצ"ל ברישומותיו. "במצב הזה היה אומר כל היום בלי הרף, חידושים בחריפות ובגאונות להפליא מכל הש"ס. הוא קרא לזה 'לעשות בחינה על הגוף', לבחון אם הוא במדרגת 'חוש' שהגוף יהיה קרוב לתורה. פעם, הוזמן למעמד זה אחד מגדולי הדור,

שרדש והפגין את למדותו. אחרי הסעודה פנה אליו 'הרב מטעם' ואמר לו, כי לפי למדותו הוא ראוי להיות רב בישראל. צחק ה'פורים רב' והשיב, ידיעותי בתורה הן שמונעות ממני להתקבל לרב ואב"ה..."

"ריקודים פצחו ולפתע רמו הרב (רבי מאיר שפירא) באצבעו כי הוא לומר משהו ושקט השתהר. בפורים אצל הרה"ק מרוזין, מספר הרב, "התחפש אחד מחסידיו לצאר הרוסי. הרה"ק מרוזין חלק לו כבוד גדול ואחרי שעה הוציא הרבי את שערן הזהב שלו ואמר לו: 'אדוני המלך, גורת גזירה שאין הציבור יכול לעמוד בה, ארשה לעצמי לנצל את ההזדמנות שתעביד את רוע הגזירה מעמי!' אך הצאר המדומה דחה את הבקשה. הרבי התחנן אליו שוב, וכשלא הסכים, גרשו מעל השולחן..."

"אחרי שהלך המתחפש, אמר הרבי, 'אין לך אדם שאין לו שעה!' שעה זו היתה שעתו של הצאר המתחפש ואלמלא היה מסכים, היתה הגזירה מתבטלת, חבל על שעה גדולה שאבד במו ידי..."

"חלילה לנו להחמיץ את ההזדמנות", קרא הרב בהתרגשות ואמר: "הריני מזכיר את עצמי לפני הרב שלנו להיושע בכל טוב". הנוכחים נשארו כמאובנים. כעבור רגעים מספר ומאות פתקאות נמסרו לדידי ה'פורים רב'. היה זה מחזה שהשאיר רושם בל מידה."

הריקוד הנלהב בגיא צלמוות

בפורים תש"ג שהה הרה"ק רבי שלמה דוד יהושע מסלונים ז"ע ה"ה, במחנה הכפייה קולדיצ'וב שבפולין. הוא היה לבוש במדים של 'קצטניקים' ככל יתר האסירים, אבל על אף היותו בגיא צלמוות, החליט הרב כי יש לכבד את יום הפורים בכל מה שאפשר, וגם בימים כואבים כאלו צריך לשמוח בשמחת היום.

ביום הפורים, נכספה וגם כלתה נפשו לרקוד לכבוד יום הפורים, אבל כיצד עושים זאת? כאן, בגיא ההריגה? והנה עלה במוחו רעיון נפלא. הוא ניגש אל האסירים הנוצרים שהיו שכניו באותו צריף, ואמר להם: "הבה ונערך תחרות בינינו, מי מאיתנו יודע לרקוד טוב יותר". הנוצרים נענו להזמנתו והחלו לרקוד במחול פראי. כאשר סיימו הללו את ריקודם, נקראו אף היהודים להראות את כוחם בריקוד ובמחול.

אז יצא הרבי בריש גלי, במחול ובריקוד נרגש לכבוד השכינה הקדושה - כלשונו - כשהוא שר יחד עם כל היהודים שעמדו סביבו: "להודיע שכל קוויך לא יבושו ולא ייכלמו לנצח כל החוסים בך... ארור המן אשר ביקש לאבדי, ברוך מרדכי היהודי..." וכך הצליח הרבי הקדוש מסלונים לערוך ריקוד לכבוד פורים, ריקוד של מסירות נפש בגיא צלמוות.

"והיא שעמדה" חדש לחג הפורים

על הרה"ק רבי חנה מקאלאשיץ ז"ע מסופר, כי כאשר הרשע הארור היטלר ימ"ש, נשא ראש והכריז על זממיו ומגמתיו הרעות נגד בני ישראל, היה ברוב לעורר רחמים על שארית ישראל והיה מעודדם ומחזקם למען לא ייפול לבם ולא ילכדו במכמורת הייאוש. בשנת תרצ"ט, ביום י"ב באדר בבוקר, הורה לר' יהושע פשעמיש שיחבר ניגון חדש על "והיא שעמדה", ולמחרת שיבאו אליו ויזמרו לפניו את הניגון. הרבי אף הורה לו במפורט איך לסדר את הניגון בצורה הזאת: "והיא שעמדה" ארבע פעמים, "שלא אחד בלבד" שלש פעמים, "אלא שבכל דור ודור" פעם אחת, "והקב"ה מצילנו מידם" ארבע פעמים. הוסיף הרבי ואמר לו, כי קבלה בידו שבשעה שעושים ניגון חדש, נופלים כל העמים. למחרת לפני התפילה, פקד עליו הרבי לזמור לפניו את הניגון כמה פעמים. גם בימי הפורים ציוה לנגן "והיא שעמדה" פעמים רבות יותר מהזמר "שושנת יעקב".

וכראתו את רבי ישראל שיכור במצב כזה ותלמידיו סביבו מאזינים לחידושו, נענה ואמר שהוא היה ירא לעצמו להגיע למצב כזה של שכרות, כי מי יודע מה היה יכול לומר אז..."

הוסיף על-כך הגה"צ רבי אליהו לאפיאן זצ"ל, שכשרבי ישראל היה מקיים בפורים את החיוב של 'לבסומי', היו תלמידיו מפצירים בו שיגלה להם דברים שבזמן אחר לא היה מגלה. השאלות היו, איך עבד על מידה זו? ואיך על זו? רבי ישראל היה מתחנן אליהם: "לדידי אל תמשכו ממני כי אתחרת אחר כך..." (יקינדערלאך, ציהט ניט פון מיר איך וועל דערנאך חרטה האבן). פעם בפורים כשתלמידיו עמדו סביבו, הראה בידיו על התלמידים ואמר: "כולך יפה רעיתי", ואח"כ הראה על רבי שמחה זיסל ואמר 'זומוס אין כך'..."

מתוך שתייתו נתגלה פנימיותו

כטוב ליבם ביין, היו גדולי הדורות יוצאים מגדרם בעת השפעת היין ומגלים כלפי חוץ את כל אשר השתדלו להסתיר במשך כל ימות השנה. על הגאון רבי איצלה בלאזר מובא, כי סבור היה שיש חובה בפורים להתבשם ממש והיה מקיים פירוש זה בעצמו. רבי איצלה היה שותה יין בפורים בלי שיעור, היה עובר את רחובות העיר קובנא כשהוא מפזז ומכרכר ושר שירים שונים. תוך שכרותו היה מתגלה שיעור קומתו, לרוב היה משתפך בלימוד מוסר בבכי תמרורים, והיה מוכיח את עצמו על מגרעות שונות.

ככל שהרבה בשתיה הרבה בברכות ומליצות טובות על ישראל

כותב הגה"ח רבי חיים בריים זצ"ל על הרה"ק ה'דברי יואל' ז"ע מסאטמאר: "זוכרני שבפורים בסעודת היום שתייה לית למכביה, וכפי מה ששתה, כך גם עלתה כמות ואיכות ברכתיו והמלצותיו על עם ישראל, עד שסובביו השתוממו מאד ממחזה נפלא זה, שמתוך שתייתו נתגלה מקצת פנימיותו".

שיכרותו של רבי נטע

עוד מספר הגה"ח בריים בתיאורי זכרונותיו: "כן ראיתי אצל הגה"צ המפורסם רבי נטע ציינווירט זצ"ל, פארם של חסידים באיזן בירושלים שהיה ידוע שכל תנועה מתבוננתו היו במשקלות הזהב ממש. רבי נטע איז געווען שיכור באופן שלא בנמצא כלל, ס'איז געווען מורא'דיג, וייל דאס איז אויך א מצוה און ער האט געהלען קאפ, והגם שכבר לא יכל לעמוד על רגליו לרוב שכרותו, החזיק מעמד שלא לוותר על כל סעיף קטן בשולחן-ערוך גם בעת שכרותו.

הפורים רב' שהחמיץ את ההזדמנות להציל את ישראל...

לסעודת הפורים ומשתה היין שערך הגה"ק רבי מאיר שפירא ז"ע, יצאו מוניטין בכל מקום עד שגם מהעירות הסמוכות ללובלין, באו אנשים נשים וטף לחגוג את ימי הפורים בין כותלי יח"ל. תיאור משובב נפש נותר בכתובים מעד ראייה שנכח במעמד והעלה את תחושותיו הנעלות עלי גיליון למען יעמדו ימים רבים.

"הדלת נפתחת, הרב (רבי מאיר שפירא) מופיע והקהל מקבלו בתשואות. אחרי שהקהל נרגע, התחיל ר' שמרל ה'פורים רב' בדרשתו. הדרשה נמשכת יותר משעה, המתחזקת מגיעה לשיאה כשהרב מצית את הסיגריה העבה שלו... הרב פונה ל'פורים רב' ואומר לו: 'בעיירה קטנה ברוסיה הצארית, מינו פעם רב מטעם' בור וריק בלא שום לחלוחית של תורה. אנשי הקהילה חמדו לו לצון ומינו 'פורים רב' ורזי ופקח

30 אופנים על "ונהפוך הוא"

קריאת המגילה במחיצת כ"ק האדמו"ר בעל 'שפע חיים' מצאנו-קלויזונבורג ז"ע, היתה אורכת שעות ארוכות ולפעמים נמשכה הקריאה כדי שש שעות, עד שכל השומעים ראו בעליל את המתואר בספרים הקדושים בגודל הסודות והשמות הרמוזים במגילה. היות שנים שכשהגיע הרבי לפסוק 'בלילה הוא נדדה שנת המלך', קרא תיבת 'המלך' באותו נוסח שאומרים 'המלך' בתפילת ר"ה ויזכ"פ...

שנה אחת בעת משהת היין התבטא בדברי קדשו שנאמרו בהיותו בגילופין לכבוד היום: "איני יודע מדוע כה הרעישו בספרים הקדושים, מדוע לא מוזכר שמו של השי"ת במגילת אסתר, כי אם ברמז, הנה אנכי הבחנתי היום בעת קריאת המגילה פעמים רבות בשם ד' במגילה..."

פעם אחרת התבטא הרבי בעריכתו את שולחנו הטהור במוצאי פורים: "פורים איז זייער א באהלטנער יום טוב... דער 'בעל דבר' איז אויך נישט א 'מבין' אויף פורים... הער מיינט אז מען שיכור'ט זיך אהן..." (פורים הוא יו"ט חביב מאד, גם היצר הרע לא מבין מה זה פורים, הוא חושב שאנחנו משתכרים).

בפורים תש"ו - החג הראשון אחרי שחרורו מגיא ההריגה, ערך הרבי את שולחנו הטהור ברוב עם מתוך התעלות נפשית עצומה, בבחינת 'גילו ברעדה'. סיפר הרה"ח ר' ברוך טעסלעך כי הרבי דרש אז כמין חומר את הפסוק 'ונהפוך הוא', בלא פחות משלושים אופנים (1). כשבאחד מהם הוא הסביר את המילים 'המה בשונאיהם', שהגייים עצמם יעשו משפט בשונאיהם של ישראל, ולא יצטרך שום איש יהודי לזעם את ידיו במגע עכו"ם...

הדר קבלוה ברצון

מעשה שנכנס הרה"ק רבי אהרן מטשערנאביל ז"ע לעריכת שולחנו בערוב יום הפורים, פתח ואמר כלפי שמיא: "רבש"ע! הרי פורים הוא כיום הכיפורים, והנה ביו"כ פ' עושים תשובה ולכן גם בפורים עושים תשובה, אבל לא כל אחד יכול לחזור בתשובה בפורים. בפורים היה מתן תורה (שבת פת), רבש"ע, בעת שנתת את התורה נתפאו כל החולים, בנוסף לכך היה גם ביתו הים ופרנסה בשפע, בני ישראל זכו גם באותה שעה לגילוי מראות אלוקים - ראתה שפחה על הים מה שלא ראו נביאים..."

"תבטיט נא כיום בעינינו, כמה חולים ישנם מודכאים בייסורים, כמה יהודים אין הפרנסה מושיה בביתם, כמה גודל ההסתר השורר בדורנו, ואיך נעשה כך תשובה ונקבל את התורה? אני מבטיח לך נאמנה, תיתן לכולם פרנסה בשפע, שכל החולים יתפאו, תגלה במקצת את כבוד מלכותך עלינו לעיני כל חי, ואז תראה שכולם יעשו תשובה..."

*

כמו ב'מתן תורה' נתפאו כל החולים גם ביום של 'הדר קבלוה' הוא יום סגולה לרפואת החולים

במתן תורה נתפאו כל החולים, והדין נותן שגם בעת ש'הדר קבלוה' יתפאו החולים

מסופר גם שפעם הגיע יהודי אחד אצל מרן הרה"ק בעל 'אהבת ישראל' ז"ע מוויז'ניץ בפורים וביקשו שיתפלל עבור חולה שבביתו, אמר לו הצדיק כי יום זה מסוגל לרפואה ולישועה, שהרי אמרו חז"ל (שבת פת) הדר קבלוה בימי אחרוננו, אך גם פורים דומה ליום מתן תורה, והרי מצאנו (מדרש תנחומא יתרו ט"ח) שבעת קבלת התורה התפאו כל החולים, ממילא גם יום הפורים הוא זמן המסוגל להתרפאות בו...

(קדוש ישראל ח"א עמ' קפז).

המבדיל בין קודש לחול

יבוא המלך והמן היום אל המשתה אשר עשיתי (אסתר ה, ד). בוזהר הק' (ח"ב דף רסב ע"ב) הביאו הפסוק (משלי כה, כא) "אם רעב שונאך האכילו לחם", ומביאים ראיה מפסוק זה, "יבוא המלך והמן היום אל המשתה". הנה ידוע ששם הויה' רמזו בראשי תיבות בפסוק זה - 'יבוא המלך והמן היום, וצריכים להבין מה ראתה אסתר להזכיר שמו של המלך דווקא כאן.

רק בשביל שכל הגזירה של המן היתה בגלל שעם ישראל נהנו מסעודתו של אהשוורוש (מגילה יב, ב), ולכן ביקשה אסתר ממלך מלכי המלכים הקב"ה כביכול, שיבוא לסעודה זו, ויראה איזה פנים יש להמן הרשע בשעת משתה היין, או יערב לפניו כביכול הסעודות והשמחות של עם ישראל.

זהו - "אם רעב שונאך האכילו לחם", כיון שאז יראה הקב"ה את ההבדל בין ישראל לעמים.

כ"ק מרן אדמו"ר משומרי אמונים זצ"ל

(אמרי קודש ח"ג עמ' פג)

השי"ת ידו פשוטה לקבל שבים - עת רצון לתשובה

פעם בסעודת פורים אמר איש אחד להרה"ק ר' יצחק מסקווירא זצ"ל, שאומרים בשם הרה"ק מרוז'ין זצ"ל, אשר בפורים יכולים לפעול אצל השי"ת כל מה שרוצים, כי כל הפושט יד נותנים לו (א"ח סי' תרצ"ד), אמר הרה"ק: אם כן הוא כעת זמן תשובה, כי השי"ת הוא פושט יד, כי ידו פשוטה לקבל שבים.

(צדור החיים אות קנז)

עדי לא ידע - מרוב יסורי הגלות בני ישראל רוצים רק גאולה ולא משנה באיזה אופן

אמר הרה"ק מבאיאן-טשורנוביץ ז"ע: בני ישראל המה עכשיו ע"י עול הגלות ויסורי הדעת במצב "עד" דלא ידע" ממה תתחיל הישועה, אם מן "ארור המן"

שחרע יהיה נופל ויהיה "ברוך מרדכי" - התרוממות הקדושה, או מקודם "ברוך מרדכי" - התרוממות הקדושה והרע יהיה מאליו "המן נופל". ורק אחת יודעים אשר מוכרחים לגאולה השלימה.

(תפארת מנחם)

שני דמעות - אחד למשלח מנות ואחד למתנות לאביונים

מתנות לאביונים: כשהיה מרן הסב"ק מרוז'ין ז"ע כלוא במאסר והנה כשהגיע חג הפורים אמר בלש"ק: "רבש"ע! איני יכול לקיים מצות משלוח מנות ומתנות לאביונים - וזלגו מעיניו הק' שני דמעות, ואמר: כתוב מתנות לאביונים, והרי מיעוט רבים שתיים, שיהיה הב' דמעות אלו במקום מתנות לאביונים" - כי שכינתא בגלותא, ובכל צרתם לו צר.

(מכתבי חסידים)

ע"י קריאת המגילה נזדככו הטבעים

ידוע כי חסידים ואנשי מעשה כבואם להתכונן ולהתעלות לקראת יום הגדול יום הפורים היו הוגיין ומתעמקין בדברי רבינו הק' מבארדיטשוב ז"ע ב'קדושות' שכתב בספרו הק' קדושת לוי' המלא וגדוש בפרטי פרטים אודות קדושת חג הפורים מצוותיו ומנהגיו ואורחותיו.

וכך כותב אודות סגולת קריאת המגילה... דבתחילה קיימו וקראו המגילה, ואחר קריאת המגילה בשנה ראשונה קבלו את התורה, כי סגולת קריאתה שיוזכרו הטבעים, וכיון שנזדככו הטבעים - הוא הגשמיות, קבלו את התורה מאהבה וכמו שכתבנו.

וכיון שראו שבזכות קריאת המגילה מקיימין את התורה, לכן קבעו אנשי כנסת הגדולה לקרוא את המגילה בכל שנה ולא יעבור (אסתר ט, כז) לכן קיימו ואחר כך קבלו התורה על ידי קריאתה קבלו להיות הקריאה חק ולא יעבור.

(קדושת לוי לפורים)

א יישר-כוחי להמן...

הרה"ק האדמו"ר מסאדיגורה ז"ע אמר פעם בפורים, כי העולם אומרים בדרך הלצה, שאנו חייבים לתת להמן כוס מלא עם יין שרף, וברכת יישר כת, שאלמלא הוא לא היה לנו חג הפורים...

ואמר מרן ז"ע כי צדקו בדבריהם והדבר נרמז בפסוק 'צחוק עשה לי אלקים' (בראשית כא, ו) פ' הצחוק והשמחה עשה לי מן מדת 'אלקים', דינים ויסורים בעצמו, וסיים מרן ז"ע יסורים יש לנו כבר די ומספיק, יעזור נא ה' ישועה כללית ויכול להיות השמחה האמיתית.

(נר ישראל)

ותלענד תורה כנע טלם

ולומד, ונשמע קולו במרום והיה רעש בשמים מזה, כי אלמלא הוא היה כל העולם כולו עומד בשעה ההיא בלי עסק התורה הק' למטה, ע"כ ניתן לו מן השמים מתנה זו שיהיה לו בן הזה, שיאיר פני העולם באור תורתו וקדושתו.

(ספר אביר הרועים)

הלומד בין מגילה של לילה למגילה של יום מובטח לו שהוא בן עוה"ב

גדולים וצדיקים החשיבו מאוד מי שעוסק בתורה בין מגילה של ליל פורים לבין המגילה שישמע שוב ביום הפורים והיינו בין מגילה למגילה.

וכך כתב הגה"ק רבינו החתם סופר ז"ע: קבלתי מרבי הרב מהר"ם מענדלי ליליג זצ"ל שיהיה רב בבהמ"ד דק"ק פפד"מ שקבל מהגאון בעל 'שב יעקב' זצ"ל שכל העוסק בתורה בין מגילה דלילה למגילה דיומא מובטח לו שהוא בן עוה"ב

(דרשות ואגדות חת"ם מכתב יד עמ' רמה)

מהלכות יום הפורים - תלמוד תורה

כבר אמרו גדולים וטובים כי חלק ממצוות היום בפורים כמו משלוח מנות ומתנות לאביונים וסעודת החג כן הבר לגבי לימוד תורה ביום הפורים שהוא מהלכות היום, היינו שכל אחד הבא לקיים מצוות היום בהידור ימצא לעצמו איזוהו זמן ושעה לעסוק בתורה עד מקום שידו מגעת וכך כתבו הפוסקים בשו"ע הלכ' מגילה: "...הרי" ברי"ן כתב מהא דגרסינן בפ"ק (ה) רב אשי הוה יתיב קמיה דרב כהנא אמר אמאי לא אתו רבנן לבי מדרשא וכו' אמר ליה קא עסקי בסעודת פורים, שמע מינה דסעודת פורים דוחה תלמוד תורה, מכל מקום כיון דדרשינן אורה - זו תורה, מצוה לעסוק בתורה קודם הסעודה, והיא מגינה עליו שלא יארע לו לקלוקל בסעודה, עכ"ל (הרי"ם מה"ס תרצה) וכן פסק ברמ"א (תתצ"ה סי' בהנה) "טוב לעסוק מעט בתורה קודם שיתחיל הסעודה, וסמך לדבר ליהודים היתה אורה ושמחה ודרשינן אורה זו תורה. (בשם מהרי"ב)

תשעה את זכר עשלק

לכני סמוך למותי, וכעת אגלה אותו לכם, ואני נותן לכם במתנה, ולא יהיה לכני חלק בו. והלך הגוי עם היהודי הכפרי היערה, ושם הראה אותו, כי תחת אילן פלוני ופלוני מונח המטמון, וכעבור איזה ימים מת הערל מן המכות אשר הכהו בנו כי מכת מות הכהו, והלך הכפרי אל היער בלילה, וחפר במקום המסומן, ומצא הון רב, ונתעשר הרבה מאוד, ובא אל המגיד כחמד הגבירים, ובכל פורים היה אצל המגיד הקדוש, ונתן משלוח מנות כיאות, והיה העשירות לו ולזרעו אחריו.

(ספרן של צדיקים)

גודל גאותו של המן היה הסיבה שהרכין עצמו שמרדכי יעלה עליו

כתוב בגמ' (מגילה ט"ז) שאמר המן למרדכי סק רכב כו' גחין וסליק, שהמן גחן לארץ ואמר למרדכי שיעלה מעליו על הסוס, וקשה למה לא הביא ספסל או סולם שיעלה, אלא כנראה שנקבעה שעה עת שיסובב עמו ויקרא 'ככה יעשה', ואם היה מתעכב להביא ספסל היה מקבל עונש כעובר על הוראת המלך. או מגודל גאותו שהיו הכל משתחוים לו ואך הוא ישא על שכמו ספסל? ע"כ העדיף לגחון על האדמה במקום שעמד הסוס שיעלה מרדכי עליו מאשר לשאת ספסל על כתפו

(שפתי צדיק אות לו)

מפני גודל רשעותו של המן לא נטל המן נפשו בכפו ולא איבד עצמו לדעת

שאלתי את פ"ק גיסי מרן (שליט"א) זצ"ל איך לא איבד המן א"ע, טרם שהלך להרכיב את מרדכי ולקרית לפניו 'ככה יעשה' שזו חרפה מר ממות, וכן איתא בתרגום שמשמע המן שצווה לעשות כן, בקשו שיהרגו ולא יעשה זאת.

ומרן (שליט"א) זצ"ל תירץ שיש לומר שהיה אז חק במדינה כשמת א' מהשרים מתבטלת הגזירה, ובאם היה המן מאבד עצמו לדעת, הרי שהיתה מתבטלת כל הגזירה של להשמיד להרוג ולאבד, לכן דחק עצמו לסבול את החרפה הזאת העיקר שלא תבטל הגזירה.

(שפתי צדיק)

וכאשר היה לו כל אלה רץ בשמחה גדולה אל המגיד הקדוש ונתן לו את בקבוק היין והפירות ואמר: זה אני נותן משלוח מנות, ואמר לו המגיד, טוב עשית, ותזכור שבכל פורים תביא משלוח מנות, כאשר יתנהגו בני כל הישובים והכפרים מסביב.

ויהי אחר הדברים האלה התיישב הכפרי בדעתו ואמר לעצמו: הנה בני ביתי עוטים ברעב ואינם יודעים כלל משמחת פורים, הנה אראה לשמח גם אותם, והלך אל המוגז המוכר יין שרף ואמר כן בקול שמח פורים טבא, וביקש שיתנו לו בהקפה מדה יין שרף ובטח אשלם ואם לא אשלם הלא פורים היום, וגם כן נתן לו, והלך לאופה גם כן בנוסח זה, ולקח ככר לחם, והלך לתנות גם כן ודברו בפיו בסגנון הזה ולקח איזה דגים מלוחים.

ויהי כאשר היו לו כל אלה, מיהר חיש לביתו, ויהי כאשר בא פתח הבית, ענה בקול רם "פורים היום" פורים היום, ואשתו ובני ביתו כאשר לא היו רגילים בכך ולא ראו אותו במצב כזה שיהיה מלא שמחה חשבו שאולי נשתגע חס ושלום כי לא ידעו מה היה לו, אך מהרה שם לפנייהם את הלחם ואת הדגים ואת היין שרף ואמר להם אכלו ושתו וייטב לכם כי פורים היום, כמובן שהם לא מרו את דברו, ומלאו פקודתו ואכלו ושתו גם הוא עמהם, וכאשר גם הם שתו איזה ואיזה כוסות, נתמלאו גם המה ששון ושמחה, ויקומו כולם לרקוד, ויענו כולם בקול "פורים היום" ורקדו כך עד איזה שעות בלילה.

ובתוך כך והנה קול דופק בפתח ושאלו מי זה, ושמעו קולו של אחד השכנים הגוים, ואמר הכפרי לאשתו שלא תפתח כי פורים היום ולא יבוא ויפרע את שמחתנו, אבל הגוי לא פסק מלדפוק, ואמר לו אשתו כמדומה שגוי זה אשר דופק, תמיד דרכו ליתן לי תפוחי אדמה וכדומה לכן אפתח לו, ויהי כאשר פתח הדלת והנה אל הבית נכנס נופל הגוי השכן כשהוא מוכה ופצוע ומגואל בדם, ותיכף רחצו אותו, ונתנו לו כוסית יין שרף להשיב נפשו, ופת לחם ויאלל וישת ויאמר החייתם אותי, כי כפסע היה ביני ובין המות, ויספר להם כי בנו יחידו אשר כתב לו את כל רכושו והונו, הכהו עתה מכת מות, וישלך אותו החוצה מביתו, ולולא הם שפתחו לו, היה מת וגועו מהקור אשר כבר השיפע על לבו, וגם מגודל כאב המכות, ועתה אשר בני נהפך עלי לאכזר ורוצח, ואחם רחמתם עלי, הנה אראה לכם עוד מטמון ואוצר אשר היה בדעתי לגלות

סיפר הרה"ק רבי פנחס מקאריץ ז"ע מעשה שפעם אחד גזר שר אחד באינטסטאמבול שלא להכות המן שהיה מזרע עמלק, והעמיד שוטרים ישמעאליים אצל כל ביהכ"ג, ונכנס זקן אחד בביהכ"ג והכה המן וכל מה שאומרים לו היהודים לבל יכה שהם בסכנה ח"ו על זה לא שמע אליהם כלל ועשה את שלו והכה המן, ורצו הישמעאליים השומרים לכונוס לביהכ"ג ולא יכלו לכונוס לפתח, ונעשה רעש גדול בעיר עד שהגיע לשולטן התורכי וסיפרו לו כל המעשה וציוה לתלות לשר הנ"ל לפני ביהכ"ג, ומסתמא אותו זקן היה אליהו ז"ל.

(אמרי פנחס)

הסיפור של פורים - הלא פורים היום!?

סיפר הרב הצדיק ר' משה יוסלע זצ"ל מגריצא, בן לאותו צדיק וקדוש הרב ר' חיים מאיר יחיאל זצ"ל ממאגלינצא, פעם אחת בימי פורים בא אחד הכפריים המתגורר בסביבות העיר קאזניץ, לשמוע מקרא מגילה, והגיע לבית המדרש, ושמע קריאת המגילה, מפי המגיד הקדוש מקאזניץ, כמובן ששמיעת המגילה מפי המגיד הקדוש העלתה בקרבו את רגשות הלב שנפתח ונתמלא שמחה.

אחר התפילה, נתן לו המגיד שלום ואמר לו הלא אתה מכפר פלוני כאן בסביבה ומדוע לא נתת לי משלוח מנות, ולא ידע מה להשיב, כי לרש אין כל בית, אפילו לחם לפי הטף, ואיך יקדם פני המגיד הקדוש במשלוח מנות, והמשיך ואמר לו המגיד הקדוש, הנה פורים היום בא אתנו ותטעום מעט משקה, והלך לבית המגיד ונתן לו שם יין שרף ומגדנות, ומרוב שמחה אשר זכה לשתות בבית המגיד יחד עם החבריא קדישא וגם היין ישמה, נהפך לאיש אחר והרהיב עוז בנפשו, והלך אל הגביר ר' ליטמאן יונה ז"ל אשר היה סוחר יין וכאשר בא לבית הגביר הנוכר אמר בקול שמח 'פורים טבא', ואמר להגביר הנוכר הנה אני מבקש ממעלתכם שתתנו לי בהקפה בקבוק יין טוב ובטח אשלם לכבודכם ואם לאו הלא פורים היום, והסוחר נתרצה לדבריו ונתן לו, ואחר כך הלך אותו כפרי לחנות אחר ואמר ג"כ בקול שמח פורים טבא וביקש שיתנו לו בהקפה שנים שלושה פירות משובחים גם כן בדרך זה שבטח אשלם ואם לאו אשלם הלא פורים היום וג"כ נתנו לו.

המשך מעמוד 5

המלאכים אכלו בשר בחלב אצל אאע"ה ובשל כך נמנעה מהם קבלת התורה וקבלוה ישראל

לא תבשל גדי בחלב אמו: ויאמר ד' אל משה פתב לך את הדברים האלה פי על פי הדברים האלה פתב אתך פריית ואת ישראל (לה כו-כו) להבין הסמיכות למה אחר מצות 'לא תבשל גדי' אמר לו מצוה כתיבת התורה? גם להבין הלשון, 'כי על פי הדברים האלה כרתי אתך ברית' וכו' כי ידוע מאמרם ז"ל כשעלה משרע"ה למרים לקבל התורה קטרנו המלאכים על נתינות התורה לישראל, וצר הקב"ה קלסתר פניו של משה דומה לאברהם, ואמר להם הלא זה שאכלתם אצלו - היינו שאכלו בשר בחלב אצל אברהם - ועברו בוה על איסור תורה לכן לא יתן להם התורה כי אם לישראל. ובוה יתפרש כאן, כי תיכף אחר אמירת מצות איסור 'בשר בחלב' אמר לו הקב"ה שיתכונן את הדברים האלה, 'כי על פי הדברים האלה', היינו שצויתם לכם על בשר בחלב בתורה, והמלאכים עברו על מצוה זו, נצחתם בוה את המלאכים, וקבלתם את התורה, וזהו הסמיכות בין 'לא תבשל גדי בחלב אמו ל'כי על פי הדברים האלה כרתי אתך ברית'.

(צמח דוד מהרה"ק רבי דוד מדינוב ז"ע)

הטעם מדוע נחסר שמו של משרע"ה בפר' תצוה ולא בפר' כי תשא

ואם אין מחני נא מספרך אשר פתבת (לב. לב) כתב 'בעל הטורים' שלכן לא נזכר שם משה בפרשת תצוה מפני שאמר 'ואם אין מחני נא מספרך', וקללת חכם אפילו על תנאי מתקיימת. ולכאורה למה לא נזכר שמו כאן בפרשת תצוה שהיא לפני פרשתינו 'כי תשא' שכאן מסופר על מעשה העגל?

אלא שמשם בקש 'מחני נא מספרך אשר כתבת', היינו הפרשה שכבר נכתבה לפני מעשה העגל, והיא פר' תצוה.

(קהלת יצחק)

כשה' מסיר את הרון אפו נגלית מידת הנינוותו

פני ילכו והנחתי לך (יד. לב) כאשר הקב"ה מראה פנים זעופות לישראל אין זה אלא למראית העין, וכשהקב"ה מסיר חרונו, ממילא מתגלית החנינה, וזהו: פני ילכו והניחותי לך.

(רבינו הק' רבי ר' משה לייב מסאסוב ז"ע)

רבינו ע"ה היה או במדרגת 'מסירות נפש' באמת, ואמר לפני השי"ת בין אם תשא חטאתם בין אם לא תשא ח"ו הריני מוסר נפשי בעדם וזהו מסירות נפש באמת.

(דברי דוד - הרה"ק האדמו"ר רבי דוד משה מטשורטקוב ז"ע)

משה רבינו חשש לבל יפלו בני"ו ליאוש

ועתה אם תשא חטאתם ואם אין מחני נא מספרך אשר פתבת (לב. לב) רש"י פירש: 'מספרך אשר כתבת, מכל התורה כולה'. והוסיף: 'שלא יאמרו עלי שלא הייתי כדאי לבקש עליהם רחמים'. כתב ה'אהלי יעקב' מהוסיאמיני: ההוספה הזאת של רש"י, (שלא מצאתיה בתלמוד ומדרשים) צריכה ביאור, משה רבנו העניו מכל האדם, מה איכפת לו אם יאמרו כן? אך משה אמר כן מתוך החשש שרבים יתיאשו מלבקש רחמים, כי אם משה שקיבל את התורה מסיני ולא אכל ולא שתה מ' יום, אם הוא לא היה כדאי, אנו מה נעני אבתריה, והיאוש יכול להפיל את האדם לתהום רבה, זהו היה חששו של משה.

באר בשדה - שטפנשיט

סגולות מלכים

ילקוט סגולות לימי השנה מלוקט מפי גאונים קדמונים ומקורות נאמנים
מתוך מפעל "סגולות מלכים" הלא המה סגולות אשר יסודתם בהררי קודש, והוא
כשולחן הערך לסגולות מסודר לפי ימי וחודשי השנה דבר יום ביומו
מאוצרותיו של הרב אברהם יעקב שלמון שליט"א רב דקהל שטפנשט

סגולות תחפושות בפורים ונהפוך הוא אשר ישלטו היהודים

מקור המנהג ללבוש פרצופים בפורים

ומה שנהגו ללבוש פרצופים בפורים, וגבר לובש שמלת אשה ואשה כלי גבר, אין איסור בדבר מאחר שאין מכוונין אלא לשמחה בעלמא; וכן בלבישת כלאים דרבנן. וי"א דאסור, אבל המנהג כסברא הראשונה.

(שו"ע אורח חיים סימן תרצו סעיף ה)

על שם שהם לא עשו אלא לפנים

מנהג ישראל תורה היא, נהגו להשתנות במלבושים שונים בזמן הסעודה ושמחת פורים, ולא דבר ריק הוא, והנה התבוננתי מן החרכים בתורתו של הרב המפורסם מהר"מ חאגיז שהוא לזכר מה שאמרו רז"ל [מגילה יב.] הם לא עשו אלא לפנים (מה שהשתחוו לצלם בימי נבוכדנצר) אף הקב"ה לא עשה עמהם אלא לפנים, על כן משתנים בזמן השמחה במלבושים שונים ולא ניכר הפנים של מי הוא, והוא דבר הנחמד בפשטיות המנהג.

(בני יששכר מאמרי חדש אדר מאמר ט אות א)

נתלבוש בלבושים רוחניים מה שמלובשים הצדיקים בגן עדן

מנהג ישראל תורה היא שנהגו בשעת השמחה להתלבש בלבושים שונים לזכרון הנס והפלא שהתנוסס הש"י עם מרדכי ואסתר שנתלבושו במלבושי יקר ורוחניים מה שמלובשין הצדיקים בגן עדן, והנה תראה בדברי הזוהר שכן היה לישראל במתן תורה, ותבין לפי זה מה שאמרו רז"ל [שבת פח.] הדר קבלוה בימי אחשוורוש.

(בני יששכר מאמרי חדש אדר מאמר ט)

הקטנים לא נהנו מסעודתו של אותו רשע

ולכן נוהגים ללבוש הקטנים בבגדים משונים להרבות השמחה, ומרבים להם מיני מתיקה כמ"ש הר"ב כלי חמדה, שהם לא נהנו מסעודתו של אותו רשע, מלבד דאין דרך להוליקם למשתה כדי שלא לערוב, גם היו נקיים מהשתחוות לצלם, ועוד שהם בהבל שאין בו חטא הצילו את ישראל, שמרדכי מלמדם להגות בתורה.

(זכר דוד, מודינה, מאמר ג' פרק פח)

זכר לרבים מעמי הארץ מתיהדים

ורבים מעמי הארץ מתיהדים, י"ל שבערמה התלבושו מלבוש יהודית, בעבור שנפל פחד היהודים עליהם, ויהי' בזה רמז למנהג העולם להחליף המלבושים בפורים.

(שפת אמת ליקוטים מגילת אסתר)

שלא יתבייש מי שצריך לפשוט יד להכין לפסח

מה שנהגו ללבוש פרצופים וכו', נראה מקורו בכדי שלא יתבייש כל מי שצריך לפשוט יד להכין על תג הפסח.

(נפש חיה, רבי ראובן מרגלית, או"ח סי' תרצו)

השבת הל"ג של רבנו הרמ"א ז"ל

שמעתי מעשה מהרמ"א ז"ל אשר מת בן ל"ג שנים ומת בל"ג בעומר בשנת של"ג ועשה ל"ג ספרים והספדן סיפר עליו ל"ב שבחים, והיה מצטער עצמו למצוא עוד שבת אחד להשלים מגיין ל"ג, עד שבא זקן אחד ואמר שמנהג רמ"א ז"ל היה בכל פורים

ללבוש פרצוף ולהתנכר לעצמו בבגדים אחרים וצעק בכל בית 'צו מעריב בזמנו, וזה היה שבת ל"ג שלו.

(חומת הדת עמ' ח)

רמז לואנכי הסתר אסתיר פני

נוהגים להתחפש ולתת מסווה על פנים בפורים הטעם לפי שאמרו חז"ל בחולין דף קל"ט אסתר מן התורה מנין שנאמר אסתיר פני, ואף כי המקרא נאמר לרעה, אמנם בימי אחשוורוש בחסד אל"ל כל היום נהפכה הרעה לטובה, לכן נהגו להסתיר פנים במסווה לרמז מה שכתוב אסתיר פני.

(אוצר כל מנהגי ישרון סימן ג אות ג)

זכר להם לא עשו אלא לפנים

על פי הגמרא במגילה (יב א) שאלו תלמידיו את רבי שמעון בן יוחאי מפני מה נתחייבו שונאיהן של ישראל שבאותו הדור כליה וכו', אמר להם מפני שהשתחוו לצלם, אמרו לו וכי משוא פנים יש בדבר, אמר להם הם לא עשו אלא לפנים אף הקדוש ברוך הוא לא עשה עמהם אלא לפנים. בדומה לבישת הפרצופים שמשנים צורת פניהם לצורות משונות ויתנכרו איש אל רעהו מכה אותו פרצוף, אמנם לובשי הפרצופים עצמן מכירין זה את זה, וכל אחד יודע מה שבלב חברו המתלווה עמו, ונמצא שאתו שינוי אינו אלא לפנים, כי כל אחד כדקאי קאי, דומה בדומה למה שארע לאבותינו בהשתחוייתם לצלם שהם לא עשו אלא לפנים מיראה ולבם היה לשמים, ואף הקב"ה בישר להם בתורתו ואנכי הסתר אסתיר פני דומה לבישת הפרצוף שמשתיר פניו מחברו אמנם לב שניהם שווה ומכירין זה את זה.

(אלה המצוות, מהר"ם חגיז, מצוה תקמג)

מחליפין המלבושין לעשות מעור אור

ובכל שנה ושנה בימי הפורים האלה מתנוצץ אור החכמה, ומופיע על כל העולמות יותר מיום השבת, ובשבת אנו מחליפים לבושינו מפני שבשבת אנו יוצאין מעץ הדעת ונדבקין בעץ החיים, שאור החכמה מופיע בשבת, על כן פושטין לבושי חול שהן כתנות עור ולבושין בגדי שבת, שבשבת אנו דבוקים בעץ החיים ונעשה מעור אור, ובפורים שאור החכמה מופיע כל היום יותר מבשבת על המנהג הוא להלביש בגדי נכרים להראות שעל ידי לבושין אלו יוכל האדם להדבק בעץ החיים אם יתקן אותן הלבושין לעשות מעור אור.

(מאור ושמש משפטים עה"פ מלאת דומעד)

להפוך הקללה לברכה

פורים שהוא דוגמא שלעתיד שיתהפך יה"כ לפורים, צריך לבוא למדרגה גבוהה כזו, וזהו חייב אדם לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין ארור המן וכו' היינו שיבוא לבחינה גדולה כזו עד שהס"מ שהוא ארור המן ילבוש עצמו בלבוש של ברוך מרדכי, ולא יכירו כלל בין ארור המן, כמו שיהיה לעתיד שילבוש בלבוש לבנים ויתהפך לסגור ולא יכירו כלל את מעשיו, כי ידמה בלבושו לברוך מרדכי. ועל זה נתייחד המנהג בפורים להתחפש כל אחד במלבושים אחרים שלא יכירו אותו, כדי לרמוז על זה שהס"מ יעשה ככה, וקטגור נעשה סגור ויתהפך הקללה לברכה.

(אמרי נועם לפורים)

זכר לאליהו הנביא שבא בדמותו של הרבונה

זהו זכר למה שאליהו הנביא התלבש בדמותו של הרבונה, כאשר נתן עצה למלך לתלות את המן על העץ.

(טיול בפרדס אות ח ערך הרבונה)

לרמז על התגלות אלוקות המלוכש ומוסתר בטבע

הענין מה שנהגין העולם לשנות עצמו בפורים, כי אז השי"ת ג"כ בהסתה, כי איתא (חולין קלט ע"ב) אסתר מה"ת מנין שנאמר (הברים לא יח) ואנכי הסתר אסתיר, היינו כי בפורים היה הנס והתגלות אלוקות מלובש בדרך הטבע, על כן העולם אומרים שפורים אינו יו"ט, ובאמת הוא יו"ט גדול אך מחמת שהוא בהסתה כנ"ל אבל צריכין להאמין שנעשה בו ניסים ומי שעינים לו לראות רואה את הניסים.

(בית ישראל, אדמו"ר מסאדיגורה, דף מ"ד ע"ב)

להכיר מעלת נפש הישראלי

אמר רבא מחייב אינש לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין וכו', עד דלא ידע היינו לשון דעת והכרה לעין, אך בינה הוא בלב דבר שאין בו תפיסה לעינים רק הבינה שבלב ממשיך לשרשו, ופור הוא לשון גורל המורה לבינה. וזהו חייב אדם וכו' עד דלא ידע היינו בלי דעת והכרה רק מהבינה שבלב ידע ארור המן וברוך מרדכי. וזה המנהג שמחליפין בגדיהם בפורים, מורה שאף בלי הכרה על הלבוש יראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עלינו ויהי' ניכר נפש הישראלי.

(מי השילוח ח"א לש"ס מגילה ז ע"ב)

מחייית עמלק על ידי תחבולות

במנהג של תחפושת שנוהגים הילדים בפורים, דהנה איתא שבמלחמת שאול בעמלק עשו העמלקים במרמה שהסתירו צורתם האמיתית ונתלבושו על ידי כשפים בצאן והבקר והמשנים וכו', ולזה נהגו שמתחפשים בפורים ע"י שאמר דוד המלך ע"ה (תהלים יח כז) עם גבר תמים תתמם ועם עקש תתפתל, וסמך ליה כי אתה עם עני תושיע, שמחייית עמלק צריך שתהיה ע"ד שעם עקש תתפתל שצריך להלחם באויב על ידי הכלים שלו, וכמ"ש (משלי כ ה) בתחבולות עשה מלחמה, שאחרי גמר מחייתו של עמלק תבא הישועה לכלל ישראל וי"פ כי אתה עם עני תושיע.

(כסא דוד, זאבילטוב, לפורים ד"ה במנהג)

לקבל הברכות וישועות בכל מצב

נראה לי דהנה יעקב אבינו התלבש בבגדי עשו כדי ליקח הברכות, דהי' זה כדי שאפילו אם לא יהי' לו הפנים של יעקב בדורות העתידין בגלות, ויהי' נראה בפנים בלא פאות וזקן כעשו ח"ו, גם אז יקבל שפע וברכה מהשי"ת, ובוחן לבבות ה' ומביט בפנימיותו. והנה יום הפורים נתעורר ישועות מהקב"ה, על כן משנים הפנים ובגדים כדרך שעשה יעקב אע"ה שאם גם לא ניכר בפנים שהוא ישראל כשר עם כל זה יקבל ברכות וישועות.

(אבני המקום, שימלויא, אבו שהם אות מ"ב)

7172759@gmail.com

לקבלת הגיליון 'באר בשדה' הי"ל בס"י מדי שבת בשבתו אפשר ליצור קשר במייל:

מסע לדומניה

48

שעות של מופתים

לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלם של צדיקי וקדושי יאס רומניה

המסע ביום ההילולא קדישא של מופת הדור ופארו

הרה"ק ר' ישעיה ברה"ק ר' משה שור בעל "כליל תפארת"

רבו המובהק של אבי הרה"ק בעל הנועם אליעזר מסקולען זיע"א

הרה"ק מרימניץ זיע"א העיד שהמקום מסוגל לישועה ובפרט לזש"ק

03-5782784 נוצמח

אש"ל מלא כיר המלך על ידי הכנסת אורחים שטפנשט ביאס

טיסות ישירות הלויש

2 לילות במלון ביאס

נסיעה חוויתית בין שמים וארץ

נסיעה ברכבל על הרי הקרפטים בעיר הבעש"ט פיטטורא ניאמץ ותפילה בבית מדרשו העתיק

נפקוד את קברי הצדיקים - כ"ו קדושי עליון

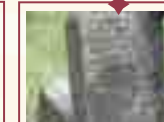
בית הכנסת העתיק אוהב ישראל מאפטא וקבר החתן כלה בחצר ביהכ"נ שהבעש"ט הקדוש אמר שזו סגולה לעצור מגיפות

הרה"ק ר' אהרן משה ובנו הרה"ק ר' שמעלקא טויביש

הרה"ק אדמו"ר הראשון משטפנשט זיע"א

הרה"ק ר' יוסף לנדא

הרה"ק ר' יוסף יוסקא מוי' לשטיק

בהשתתפות ובהכוונת הרה"ג אברהם יעקב סלמון שליט"א

לפרטים והרשמה:

03-5790303

המחיר:

1990 ₪
לפי זמינות הכרטיסים

מסלול המסע

יציאה: יום שלישי כ"ה אדר
25/03/2025
חזרה: יום חמישי כ"ז אדר
27/03/2025
ישיר לישראל בשעה 15:00
ישיר מת"א ליאס בשעה 17:15

בית המדרש
דקהל שטפנשט

רח' מהרש"ל 13

בני ברק

פעם
הבאה
רק בעוד
20 שנה!

משונכנס אדר תשפ"ה

עם ישראל מוזמן

לקיום מנהג ישראל ומנהג רבוה"ק זיע"א

פורס מפה ומקדש

יערך משתה ששון ושמחה

ביומא דפוריא - פורים המשולש ה'תשפ"ה

בבית מדרשינו שטפנשט רחוב מהרש"ל 13

בהשתתפות ראש המשמחים

נפתלי פוקס הרב שליט"א

שישא מדברותיו בעיני השעה

ודבר המערכה

סדר דת היום

נטילת ידים לסעודת פורים
או שבאים כבר נטולים
במהלך הסעודה יוקצה זמן
- לתפילת מנחה

- קבלת שבת
- מעריב

בשקיעה (5:48) פורסים מפה
ולאחר התפילה יערך
קידושא רבה וסעודת שבת
כדת של שבת יום טוב

המעוניינים להרשם

לסעודת ליל שבת כיד המלך
יצרו קשר במשרדי המוסדות

עזרת נשים פתוחה

* והשתיה כדת אין אונס כי כן יסד המלך *

סגולה לשלום

מהרה"ק הרבי הגדול רבינו שלום שכנא מפראהבישט זיעוועני"א

שנה ה'

ליל שישי
פרשת כי תשא-פורי
תשפ"ה

גליון
226

נהגות ישראל * אמרות טהורות * סגולות * עובדין קדישין * תולדותיו * הכנה לשבת

תורת שלום

תורת הרה"ק רבי שלום מפראהבישט

תפילתו של רבינו הרה"ק מפראהבישט זי"ע בהסתר

וְהַשִּׁיב לוֹ הַרְבֵּי ר' שְׁלוֹם: 'אִיהָר זָאָלְט אָפֿלֹן פֿאַדֶּערִין מִיט יַעַם סְפֿאַדִּיק, וְעַט אִיהָר מִיין תְּפִלָּה נִישְׁט קֶענען זַעקֵן [-] אָפֿלֹן אַם תְּדַרְשׁוּ אֶת תְּפִלָּתִי בְּשָׂמִים עִם כּוֹבַע הַסְּפֿאַדִּיק' שְׁלָכֶם, לֹא תוֹכְלוּ לְרֹאוֹת אֶת תְּפִלָּתִי¹.

בלשון חסידים תתקדש בית המגיד מעל ג' פ"ג אות כ"ז, עמ' ער"ב, (מתוך העתק מכתב הגה"ח ר' ישראל מרדכי טייטלבוים ז"ל משב"ק אדמו"ר רבי אברהם יהושע העשיל מקאפיטשניץ זי"ע, מיום ג' פקודי תש"ג)

"וַיִּתֵּן עַל פְּנֵי מִסּוּהָ" (שמות לד לג).

הרה"ק מִרְן אֶדְמו"ר הֶגְוֵן [רְבִי מְרֻדְכֵי פִּיּוּוִישׁ] מְהוֹסִיאָטִין זִיע"א סְפָר פֿעַם בִּימֵי חֲנֻכָּה, פִּי פֿעַם שְׁאַל הַרְה"ק [רְבִי לֵי יֶצְחָק] מְבַאֲרֵיטְשׁוּב זִיע"א אֶת הַרְה"ק הַרְבֵּי ר' שְׁלוֹם [מְפֿרָאָהבִישְׁט] זִיע"א, לְמָה כָּל הַתְּפִלּוֹת אֲנִי רוֹאֶה בְּשָׂמִים וְאֵלּוּ הַתְּפִלָּה שְׁלָכֶם אֵינִי רוֹאֶה.

השלמות וצינונים

עמד רבי שלום והקשיב לכל דברי חותנו-זקינו עד כלה, וכאשר סיים את דבריו ענה ואמר: אמשול לכם משל למה הדבר דומה, פעם אחת הניחו ביצי אווז בקינה של תרנגולת וכשדגרה עליהם בקני הביצים ונולדו אפרוחי אווזים גדלו האפרוחים עם התרנגולת מפיתה אכלו ומימיה שחו ובצל כנפיה חסו, כאילו היו אפרוחיה פנה שלה. פעם אחת עברה התרנגולת על גדת הנהר ואמרו כרוכים מאחריה, כיון שבאו בקרבת המים קפצו האפרוחים אל הנהר לטוש כדרך האפרוחים. עמדה התרנגולת באימה וקרקרה מרה על בניה, וכשכשה בכנפיה בהרימה קולה על האפרוחים 'מהו וצאו מן הנהר פן תטבעו בו'. אבל האפרוחים השיבו לה מן המים ואמרו 'אמא אמא, אל לך לדאוג לנו, כי אכך את ש'ך לפחד מן המים כי אינך יודעת לטוש בהן, אבל אנו יודעים לטוש... שמע הרה"ק רבי נחום, סבר וקיבל ואמר להר"ר שלום 'עשה לך בני כאשר תרצה ותתנהג כאשר תחפוץ'.
וראה עוד בס' כרם ישראל (דף ס"ו) כנסת ישראל (דף ס"ו) בענין דרכו של רבינו במה שרימה את השטן.

שום עבודת שמים ומדרגות. דרכו זו היתה לצנינים בעיני חסידי רבי נחום מטשערנאביל, וזורה להם על האברך הזה המבלה את ימיו בטיולים וביערות וכדומה, ומחלל את יחסו הרם והנישא מצד אביו ומצד חותנו.
בהגיע ימי הרחמים, חודש אלול, ימים אשר בהם מוסיפים בני ישראל אומוץ בתורה ובתפילה, ומרבים בתשובה ומעשים טובים. ואילו רבי שלום לא שינה מדרכו, והוסיף לשוח בשדות כמנהגו. לא יכלו חסידי טשערנאביל להתאפק, וינסו הזקנים והחשובים שבהם לפני הרב, ויתלוננו על רבי שלום, שהוא מתנהג כעם הארץ וכאדם פשוט, ולבושת יחשב. שלח רבי נחום לקרא לרבי שלום, ובעמוד לפניו הכיחו על פניו ואמרו לו: הנה מדרך האברכים בהגיע ימי חודש אלול להתפלל בצבוה, ולהוסיף לשהות שעה ארוכה אחר תפילתם עטופים בטלית ומעוטרים בתפילין בעסקם בתלמוד תורה ובאמירת תיקוני זוהר ופרקי תהלים וכדומה, ואתה בני, איך לא תיבוש כלות עתונך בדברי ריק והבל, הלא ממקור קדוש חוצבת, ולפי מעלת יחסך לא נאה לך הדבר.

1 כידוע כי רבינו היה מסתיר את דרכו עד שאף הס"מ הוא היצר הרע חשב כי רבינו הוא מאגיו. וכמו שהובא בספר מרגניתא דבי רבנן (עמ' ק"ו) בה"ל: צדיק הדור שהיו בימי הרה"ק הנזכר [רבי שלום שכנא מפראהבישט זי"ע] אמרו שדרכו היה כן, בלב אש בועה ולמעלה מכוסה במחבת, ולמטה תהום רבה, והוא עובד עבודתו ומזוהק את עצמו כל רגע לבל יפול למטה, והוא כמו שהולך על חרב חדה, הבן הדברים אם בעל נפש אתה. עכ"ל.
וראה מה שסיפר הרה"ק רבי דוד משה מטשורטקוב זי"ע (דברי דוד - ליקוטים עמ' קס"ט; כרם ישראל, פרק כ"א אות 1): זקני הרה"ק רבי שלום שכנא מפראהבישט זי"ע, בזמן שהיה סמוך על שלחן חותנו-זקינו [הרה"ק בעל 'מאור עינים' זי"ע] בטשערנאביל, היה מסתיר עבודתו בקודש ולמורה להתפלל, ואחר התפילה היה שב אל ביתו ומקשט את עצמו, ונוטל מקל התפארה בידו, והולך אל היער, שם היה מתמחמה כל היום כולו ולא שב אל ביתו רק סמוך לתפילת המנחה, ולא ראו אצלו

נתיבותיה שלום

תולדות רבינו הרה"ק רבי שלום הגדול מפראהבישט זי"ע תיקון לאלפי נשמות - פרק ל

ולהתברך בברכת השנים, אך כאשר ראה אותו הרה"ק בעל 'מאור עינים' זי"ע שאלו מיד 'מהו הרעש שגרמתם בתפילתכם היום? כי כמה אלפי נשמות נדחות היה להם תיקון היום על ידי תפילת המנחה שלכם'.

מקורות: דברי דוד השלם, עמ' ע"ו אות עט; אהלי יעקב, יגש תש"א; מפי ספרים וסופרים, פר' תולדות עמ' רפ"ט-רצ; סיפורי חסידים באר יעקב חיים - א עמ' קכט

בתפילתו. דבר זה גרם לו צער רב וחלישות הדעת, כי דווקא בתפילה זו בה אפשר להעלות את כל התפילות של השנה הוא איננו מצליח להתפלל, ואפילו שלא לכוון את פירוש המילות ככל פשוטי העם. בצר לו יצא את בית הכנסת ונעמד להתפלל בקרן זוית בפרוודור אשר המשמש כמבוא לבית הכנסת.
בליל ראש השנה לאחר תפילת מעריב פנה רבינו אל חותנו זקינו הרה"ק מטשערנאביל זי"ע, לברך

הרה"ק בעל 'מאור עינים' מטשערנאביל זי"ע היה נוהג להתפלל את תפילת מנחה של ערב ראש השנה לפני התיבה בהתלהבות גדולה ובדיקות עצומה, וכל הקהל היו מתאמצים להתפלל תפילה זו, שהיא התפילה האחרונה של השנה, בכונה ובהתלהבות.

אך בעוד חרדת אלוקים ולהבת אש קודש סבבו את כל באי בית המדרש, הרגיש רבינו הרה"ק מפראהבישט זי"ע נפילת המוחין, ולא הצליח לכוון

שבת היא מלנחם ונחמה קרובה לבוא * לעילוי נשמת הרה"ח יצחק זאב בהרה"ח מאיר צבי סלמון ז"ל

כשהולך רבי ישראל מרז'וץ לחופה בנו רבי אברהם יעקב מסאדיגורה אמר, אבי רבי שלום מפראהבישט זי"ע רגיל היה לומר 'מבני ידעו מי אני', ואני אומר 'מבני ידעו מיהו האלקים'.

גליון האגודה למקומות הקדושים ברומניה
מדרשת גאוני קדושי וחכמי יאם
המבנות סודיות אדמו"ר הזקן הרה"ק רבי מנחם נחום שטפנשט זצ"ל
הקדו בלדו חסד ו"ו סוד אבר ישראל חסדו

יאם

גליון 20 / כי תשא-פורים תשפ"ה

תפארת מנחם תורת החמי רומניה

האגודה למקומות הקדושים ברומניה

מטרת האגודה

כל הדברים המתייחסים לקשרים
למקומות הקדושים והחידושים
הקשורים בהנהגה

עוד הכנסת אורחים
בציין אדמו"ר שטפנשט זצ"ל יאם
שני חסידים ששפנשו באדמו"ר

סיים הכוונה לחברים

אגודתנו

תקנה מנהל אגודתנו

חבר מנהל להשגחה

בגל דברי רומניה

מימון של אגודתנו
המסומנות ברומניה

אישור מייסד מייסד ומייסד
בבני ארבעים מייסדות יחידים

אגודתנו עובדת להחלטה

ולענין ארבעים ברומניה

אגודתנו עובדת להחלטה

ומסומנות ברומניה

החבר ועד שנתנו

חולות חסידות רומניה

שמיים רומניה של צדיק רומניה

למטרת הכנסת אורחים

<https://goo.gl/maps/zFSULgmlgkxv4H0c5>

חברות האגודה

חברות: רחל אליהו ור' יונה
שבאנו פאקטור אשר רומניה
+4232790303 +4232790303

בארה"ק: מאונת שטפנשט
רחוב הרשיל 13 בני ברק
70 5790303

לקבלת גליון

6160303@gmail.com

יו"ר

מאונת שטפנשט בארה"ק האגודה
למקומות הקדושים ברומניה

עמנו הבורא יתברך ויתעלה, על ידי זה נעשה ונתעורר
ההארה הגדולה שהיה אז בזמן הנס, להיעשות נס כזה
גם כן בכל דור ודור לפי הצורך, וכן יהי רצון אמון.

אוהב ישראל - הרה"ק רבי אברהם יהושע העשיל מאפטא, אבדק"ק יאם

"והימים האלה נזכרים ונעשים בכל דור ודור" (אסתר ט כח).

יש לומר על פי מה שנאמר "והימים האלה נזכרים
ונעשים בכל דור ודור", ופירשו הקדמונים ז"ל כי על ידי
זכרון הנסים והנפלאות הגדולים והנוראים אשר עשה

הילולא דצדיקיא

ותאריכים מיוחדים מחכמי ורבני יאם

ט"ו אדר - הרה"ג רבי נפתלי ב"ר יונה זצ"ל, מנו"כ ביאס

לאחר העברת הקברים הוקם אוהל מעל קברו של מרן
אדמו"ר הרה"ק רבי מנחם נחום שטפנשט זצ"ל, ובאהל
נקבעה טבלת אבן שהועברה מבית העלמין העתיק, עליה
נחקק:

"בשם השם"

"לרגלי המשרה
אשר לנו לגדור גדר
ולעמוד בפרץ בבית
מועד לכל חי אשר
תודה לקל נגמר
(מקופת הקהל) ראינו
כי המצבות של אדירי
התורה ואפרתי ארץ
נוחי נפש פה ז"ל,
שיני העת תאכלנה
אותן ומרביתן כבר
נשקעו באדמה,
לזאת שמנו ציון הלז

מקנין כספנו שתהי' חרות ברזל לעדי עד היארצייטען
של הצדיקים ושועי ארץ ז"ל אשר מצאו פה קבר וזכותם
ימליצו לטוב לנו כל הימים. ר"ח תמוז שנת תרס"א לפ"ק
יאססי".

בין שמות "הרבנים ופועלי צדקות ויום פטירתם" נחקק:
הרב הגאון ר' נפתלי ב"ר יונה, נפטר ט"ו אדר תקס"ט.

ת.נ.צ.ב.ה.

בשנת תש"ג פונה בית העלמין המפורסם שבשכונת צ'רוק
טאטראש שבעיר יאס. בית עלמין זה היה מן המפורסמים
ברחבי רומניה, ופונה לאחר שעלתה לראשות השלטון
המפלגה האנטישמית "משמר הברזל" והעמידה בראשות

העיר את ראש העיר
האנטישמי איפרים,
אשר הוציא צו
להריסת בית העלמין
הישן והחומה אשר
הקיפה אותו, ולפינוי
השטח מן הקברים,
בתואנה שהשטח
מיועד לבניית שיכוני
פועלים, כדי לפתור
את מצוקת המגורים
שנבעה מתנועת
פליטים ומהצפות
אחד הנחלים.

לוח הזכרון הקבוע באוהל הרה"ק שטפנשט זצ"ל
שמו של רבינו מופיע החמישי בטור הימני

מאמצים רבים השקיעו היהודים להעביר את קברי גדולי
הרבנים והצדיקים אשר נטמנו באותו בית עלמין. המלאכה
היתה רבה ולא היה סיפק ביד היהודים להעביר כל כך
הרבה קברים בזמן הקצר אותו הקצו להם, ועל כן מיהרו
להעביר ראשית כל את קברי הרבנים והצדיקים או מי שהיו
לו קרובים אשר נטמנו במקום. (ראה אודות פינוי בית העלמין
והעברת הקברים בגליון 8 שם הובאו הדברים בהרחבה).

כשהרה"ק מריבניץ שלח ליאם

סיפור מיוחד - מוגש לקראת מסע הישועות ביאס ביומא דהילולא של

הרה"ק רבי ישעי' ב"ר משה שור זי"ע א בעל 'כליל תפארת'

כאשר החנה את רכבו בכניסה לבית העלמין ראה כי יחד עמו הגיע אל בית העלמין אוטובוס של מבקרים יהודים. כבקי ורגיל פנה הרב טאלר הי"ו אל הבאים וקיבל את פניהם בהצעה להניח תפילין, ולאחר דין ודברים אכן הניחו כל אלו את התפילין בזה אחר זה. לאחר מכן נכנסו כולם אל בית

העלמין להשתטח על קברי הצדיקים, כאשר גם הרב טאלר פונה אל מחוז חפצו ומתחיל לחפש את קברו של 'רבי ישעי' בן רבי משה' עד שגילה את המצבה עליה נחרט 'פ"נ הרה"ג עוז ומגדל הצדיק המפורסים ב"ק חסידא ופרישא מחבר כליל תפארת ר' ישעי' שור בן הר' משה אב"ד יאס, נפטר זקן ושבע ימים בן מאה, כ"ז אדר תרל"ט'. בהתרגשות גדולה נשא תפילה על הציון, כאשר הוא מעורר את זכות ישיני עפר שיבקשו עליו רחמים להיושע ולהפקד בעוד זש"ק.

בדבריו מדגיש הרב טאלר את הדמיון שבין החלום, שם ראה את עצמו עומד בין יהודים רבים על קברו של הרה"ק רבי ישעי' בן רבי משה, ובין הסיפור שם אכן בעת השתטח על ציונו של הרה"ק רבי ישעי' שור זי"ע, מלווה היה בעשרות יהודים לא מוכרים שהגיעו לבקר במקום, וזכו להניח תפילין ולהשתטח על קברי הצדיקים.

והנה דבר אחד מדברי אותו צדיק לא נפל ארצה, ויהיה לתקופת השנה זכה הרב טאלר ונולד לו בן זכר, ויקרא שמו בישראל "חיים זאנוויל" על שמו של מו"ק הרה"ק רבי חיים זאנוויל מריבניץ זי"ע.

כאשר סיים הרב טאלר את דבריו בסיפור הישועה אליו זכה באתרא הדין, אמר לו הרב סלמון כי בהשגחה פרטית הגיע אל יאס ביומא דהילולא של הרה"ק רבי ישעי' שור זי"ע שחל באותו היום - כ"ז אדר. בהתפעלות ובהתרגשות ראה הרב טאלר את יד ה' אשר הנחה אותו באותו היום אל מקום זה, ומיהר לעלות אל בית העלמין להשתטח על קברו של אותו צדיק ביומא דהילולא, להזכיר את זכות

ישיני עפר לעורר רחמים על אחינו בני ישראל שיושעו בכל מקום שהם, ובפרט לעת כזאת אשר מחוץ תשכל חרב ובחזרים אימה ואיש אינו יודע מה ילד יום.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

בחודש אדר תשפ"ב - לפני 3 שנים - עת פרצה מלחמת רוסיה-אוקראינה, נמלטו רבבות תושבים מרחבי אוקראינה המופגזת, כאשר רבים מאחינו בני ישראל הנמלטים מצאו מנוח לכף רגלם בבית הכנסת אורחים דשטפנשט ביאס, שם השתכנו באותה תקופה (ראה בגליון יאס פר' תצוה ידיעה על כך).

הרה"ח ר' משה טאלר שליט"א על ציון הרה"ק רבי ישעי' בן רבי משה שור זי"ע בבית העלמין ביאס

ביום כ"ז אדר, הגיע בין הבאים לבית הכנסת אורחים, הרה"ח ר' משה טאלר הי"ו, שליח חב"ד והרב דעיר ברדיטשוב, ובהתרגשותו הרבה יצר קשר עם הרה"ג רבי אברהם יעקב סלמון שליט"א רב קהל שטפנשט וי"ר האגודה למקומות הקדושים ברומניה' כאשר באמתחתו סיפור מופלא:

היה זה אחר כמה שנים בהם לא נפקד בזרע של קיימא, באחת הלילות בעודו שוכב על יצועו, התגלה אליו בחלומו הרה"ק רבי חיים זאנוויל אברמוביץ מריבניץ זי"ע אשר משפחתו היו קשורים אליו בעבותות אהבה, כשהוא פונה אליו ואומר לו שיעלה אל קברו של רבי ישעי' בן רבי משה זי"ע, שם יפקד בזרע של קיימא. בחלומו ראה הרב טאלר את עצמו עומד בבית עלמין לא מוכר, בסמוך אל ציונו של הרה"ק רבי ישעי' בן רבי משה הנ"ל, עליו לא שמע עד אותו היום, וסביבו אנשים רבים אשר באו להשתטח על קברו.

כאשר התעורר משנתו ניסה להבין מי הוא אותו צדיק 'רבי ישעי' בן רבי משה' אליו הפנה אותו הרה"ק מריבניץ, אך ללא הצלחה. אמנם כעבור שעה קלה, בהשגחה פרטית מופלאה צלצל מכשיר הטלפון, כאשר על הקו היה הרה"צ ר' ישראל יעקב גליק הי"ו משאריגראד, אחיינו של הרה"ק מריבניץ זי"ע.

הרב טאלר שעדיין נתון היה תחת רושם החלום, שקוע בהרהורי אודות אותו שם עלום 'מי הוא אותו רבי ישעי' בן רבי משה?' מיהר לשתף את הרב גליק בדבר החלום, כאשר הוא מקווה כי הרב גליק ידע במי מדובר, ואכן הלה אמר בודאי ידוע לי למי הכוונה, אל קבר הרה"ק רבי ישעי' שור זי"ע אשר נקרא בפי כל 'רבי ישעילע' יאססער' הטמון בבית העלמין ביאס.

ואכן, באחד הימים יצא הרב טאלר אל הדרך, כאשר הוא נוהג ברכבו מעיר מגוריו ברדיטשוב שבאוקראינה, לכיוון העיר יאס שברומניה, שם עלה לבית העלמין אל קברו של הרה"ק רבי ישעי' שור זי"ע.

ילד חיים זאנוויל טאלר הי"ו על ציון הרה"ק מריבניץ זי"ע א

מוסדות שטפנשט בארה"ק

כולל אברכים

בית המדרש

רחוב מהרש"ל 13 בני ברק

אבד צדיק מן הארץ

אבל יחיד נעשה לנו

תורה תורה חגרי שק אבל יחיד עשי לך מספד תמרורים על תופשי משוטיך ופרשי מכמורים, מלחיק וחובליך במים אדירים, עורכי מערכך מיישרי הדורים מפענחי צפוניך ומגלי מסתורים, מי יקצה בגבעות ומי יסתת בהרים, ומי יפרק הווית ומי יתרץ שברים, מי יפליא נזירות ומי יערוך נדרים מי ישדד מעמקיך ומי ילחום מלחמתך, כלי מלחמה אבדו ונפלו גיבורים.

הרימה אריד בשיחי ואהימה וקול נהי ארימה

בהגיע השמועה הלא טובה על הסתלקותו בחטף של האחד המיוחד שבחבורה, כל ימיו אשר חיה היה חטיבה אחת של דבקות בהשם ובתורתו, מרביץ תורה לעדרים ומשפיע חכמה לתלמידים, השכים קום לעבודת התפילה ביגיעה רבה והיה כמונה מעות כל שיח ותפילה. מחשובי רבני בית מדרשינו רבות בשנים מיושבי אהל רבני ומשפיעי כולל להוראה דשטפנשט אשר היה מהמייסדים שהטביעו את חותמם על כל סובביהם.

הגאון החסיד רבי

יחזקאל שרגא הופמן

זצ"ל

בהרה"ח אברהם זצ"ל

בא השמש בצהרים ונסתלק לעולם שכולו טוב צעיר לימים ובא בימים מלאים וגדושים בלימוד ובסבדא ובהנחלתה לשומעי לקחו זקנים עם נערים בערב שבת קודש לסדר ואתה תצוה ז' אדר התשפ"ה
וסימן יפה לו שנממן בחצות היום בבית העלמין וזיניץ ב"ב

בעל הנחמות הוא ירפא לשבורי לב וינחם את המשפחה הרוממה וכל תלמידיו ושומעי לקחו, המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים, ובמהרה נתבשר מבעל הנחמות בנחמות ציון וירושלים ויקיצו וירננו שוכני עפר.

וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף השם